CONSTANTIN, IOAN ȘI ANTON BACALBAȘA

„Pardon!”

Revistă umoristică în trei acte și un tablou

BUCURESCI
TIPOGRAFIA «DREPTATEA», STRADA SĂRINDAR, 10.
1899.

ACTUL I

PERSONAGIILE

Bursuc, senator
Forfecaru, reporter de ziar
Uu chelner
Un agent de poliție
Bibăneanu
O doamnă
D-rul Pescatore
Hidrologescu
Un Comisionar
Un spectator
1-a falită
2-lea falit
3-lea „
4-lea „
5-lea „
Repaosul Duminical
Un sergent de oraș
1-a Pălărie
2-a „
3-a „
Un căpitan de vapor
1-ul senator eșit la sorț
2-lea „ „
3-lea „ „
1-ul Doctor
2-lea „
Influența
Antipirina
Salipirina
Un elev de liceŭ
2-lea elev de liceŭ
3-lea „ „
Un domn din sală
O doamnă din sală
Un bragagiŭ Turc
3-lea „ „
Un agent de poliție
Un țăran Clubmen
2-lea „ „
Frișca 1-a Mască
Lolo a 2-a „
1-ul Domn
2-lea Domn.
Acetilena
1-ul antialcoolist
2-lea „
3-lea „

ACTUL I

SCENA I

(Scena reprezintă o sală de birt, mese învelite cu feţe albe; clienţi pe icĭ, pe colo).

(Intră Bursuc schiopătînd, plin de noroiŭ şi sprijinit de Forfecaru).

Bursuc. Vaĭ de mine! Uffĭ!,.. Cum 'ţĭ spuneam, daŭ să trec Calea Victorieĭ în faţa Teatruluĭ, cînd ce să vezĭ? un biciclist vinea ca fulgerul şi ha, ha, ha, să calce o birjă; birjarul se fereşte şi cîrmeşte spre mine, eŭ de colo: pardon! bagă de seamă! dar oiştea mă ia în primire, mă împinge şi cad pe spate.

Intind mîĭnele să mă sprijin şi apuc ceva: era rochia uneĭ dame care cade bîldîbîc, peste mine, pardon. Deschid ochiĭ şi văz realitatea îngrozitoare: sub mine un băltac de noroiŭ şi d'asupra mea o damă bătrînă. In sfîrşit... viĭ d-ta, îmĭ daĭ mîna. mă ridic şi... poftim! (Se uĭtă la noroiul de pe haĭne)

Forfecaru. Înţeleg, înţeleg, nu sînteţĭ obicĭnuit cu pavagiul de lemn.

Bursuc. Pavagiu de lemn!... Dacă'ĭ umbla mult pe ĭel rămîĭ şi cu picĭoarele de lemn. De, ĭeŭ ca ăla strein...

Un agent (sărind de la o masă şi apucînd pe Bursuc de guler). Dacă eştĭ strein în numele Constituţieĭ (îĭ arată un baston) urmează-mă.

Bursuc. (Inmărmurit). Ce ţĭ-e, omule?...

Forfecaru. Eştĭ nebun!... Ce te-a găsit?...

Un agent. Sînt agent al serviciuluĭ de siguranţă!...

Bursuc. (Incheindu-se la palton, aparte). atuncĭ să ne păzim pozunarele... pardon.

Un agent. Şi avem ordin să arestăm pe toţĭ streiniĭ suspecţĭ.

Bursuc. Bine, bre omule, dar eŭ sînt Romîn.

Un agent. Mofturĭ!... Te-am auzit cînd aĭ spus că eştĭ străin.

Forfecaru. Adică nu ĭe din Bucureştĭ!

Un agent. Da de unde vine?

Bursuc. Viŭ cu trenul de la Caracal...

Un agent. Tocmaĭ!... Judeţul cu răscoalele! D-ta ĭeştĭ soţialistru!

Bursuc. Ce soţialist, măĭ omule!... Am fost numaĭ în alianţă la alegerĭ. Eŭ sînt Tasache Bursuc senator guvernamental.,. pardon.

Un agent. (Zmerit). D-voastră d. Bursuc?... Mă scuzaţĭ!... Vă rog să mă ĭertaţ?!... Dacă sînteţĭ senator guvernamental, să avem pardon. (Salută şi ese).

Bursuc, Cĭudat oraş! Ca Romîn poţĭ fi expulzat orĭ cînd şi numaĭ ca guvernamental, pardon, poţi să rămîĭ!...

Dar, apropos, domnule, să'ţĭ mulţumesc. (Intinde mîna luĭ Forfecaru). Dacă nu veneaĭ d-ta să mă ridicĭ repede ĭera cît p'aci să mă calce trăsurile.

Forfecaru. Oh! nu'ĭ nimic!... Un serviciu fără nicĭ o importanţă, d-le Bursuc... Ah! care va să zică sînteţĭ d. Bursuc ales alaltăerĭ senator în Pumneştĭ?...

Bursuc. Tocmaĭ.

Forfecaru. Cu toate astea, vă ştiam disident.

Bursuc. Adică iepure de două hotare... Am căzut şi eŭ la tratative cu prefectul.

Forfecaru. Şi la Pumneştĭ se fac tratative?...

Bursuc. Ba încă cum!... Ursul maĭ joacă şi de nevoe.

Forfecarul. Inţeleg!... Presiunile, amenințările!...

Bursuc. Adică îţĭ aplică proverbu ăluia... ziĭ pe nume: „Pe cine nu 'l convingĭ, scoate-l la covrigĭ!...“

Forfecaru. Iar disidenţiĭ ce zic?

Bursuc. Disidenţiĭ...pardon...Păĭ disidenţiĭ nu aŭ vreme să vorbească fiind-că trebue să doarmă.

Dar s'o lăsăm foculuĭ de politică. Eŭ aş vrea să petrec, să cunosc Capitala, să profit, înţelegĭ d-ta, că nevasta e acasă.

Forfecaru. Dacă voiţĭ vă pot servi eŭ de cicerone. In calitatea mea de reporter la ziarul Tîrbaca, am li-

beră intrare pretutindenĭ, vă pot arăta tot ce este maĭ interesant, oameniĭ şi femeile zileĭ, distracţiile, curiozităţile...

Bursuc. Panorama...

Forfecaru, Tot, tot, tot. Şi pentru a începe, să ne instalăm aci, fiind-că în birtul acesta defilează o parte a Bucureştilor originalĭ.

Bursuc. Fă din mine ce vreĭ, iubitule. (Iaŭ loc la o masă).

SCENA II

(Ceĭ de sus, Bibăneanu şi o doamnă).

Bibăneanu, (arătînd o masă). Să stăm aci, ma chère.

Doamna, (privindu-l galeş). Unde vreĭ tu, chèri

Bibăneanu, (întinzînd mîna). Apropos, ma chère... portmoneul... aĭ uitat.

Doamna. Lasă chèri, că plătesc eŭ.

Bibăneanu. Jamais de la vie! N'aş primi nicĭ odată! Tu comprends, în faţa lumeĭ!

(Ia portmoneul pe care 'l trece d-na)

Bursuc. Chelner! Un peşte!... pardon!

Bibăneanu. Aĭ!... Ce-a zis?...

Bursuc, (luĭ Forfecaru). Cine e familia de alăturĭ?

Forfecaru. Familia fin-de-siecle.

Bursuc. Cum îĭ ziseşĭ?

Forfecaru. Familia fin-de-siecle a căreĭa condiţiune esenţială este ca bărbatul să fie sărac şĭ tînăr, iar femeea bogată şi...

Bursuc. Bătrînă, pardon!... zi de!

Forfecaru. Pardon, în Bucureştĭ nu maĭ sînt femeĭ bătrîne.

Bibăneanu, (doamneĭ). Credemă, ma chère, că *înnot* în toate fericirile,

Doamna. Ah! chèri, cînd lipseştĭ de lîngă mine numaĭ o oră, te caut *peşte* tot locul. Mĭ-aduc aminte cînd aĭ plecat la Buda-*peşte*...

Bibăneanu. Dar eŭ! La Buda nu eram de loc în apele mele.

Forfecaru. Se vede că domnuluĭ nu'ĭ place apa de Buda.

Bibăneanu. *Tiens,* amicul Forfecearu!...Apropos, am nuvele de acasă. Alaltăerĭ am fost în judeţul tăŭ.

Forfecarul, In care plasă?

Bibăneanu. (Schimbînd vorba) Chelner!

Chelnărul. Domnul poftește vin?

Bibăneanu. Nu trebue. Am apă.... ăsta ĭe elementul meŭ.

SCENA III

(Doctorul Pescatore, are o mulţime de peştĭ atîrnaţĭ pe corp.)

Çuplete pe aria „Au bal du commandant"

In bălţĭ în Dobrogea e-o comoară
Pescărie infinită,
Cînd o văd mintea mi se'nfioară,
Imĭ simt inima răpită.
Ah! ce maĭ cegĭ şi ce şalâĭ,
Ce caracudă ce baboĭ,
Ah! ce maĭ ştiucă
Dorul m'apucă.

Ah! ce maĭ icre de morun
Aşĭ sta o viaţă să le—adun,
In plas'aşĭ sta un veac.
Zăŭ, nu sînt fleac!

Pescăria'ĭ o artă subtilă,
Meserie lucrativă,
Cînd aĭ undiţa fină, abilă
Şi nu aĭ sufletu'n potrivă.
Ah! ce maĭ cegĭ, ce somnĭ, ce linĭ,
Ce maĭ balene, ce delfinĭ,
Ce caracudă,
Gura'mĭ se udă.

Ah! ce maĭ icre micĭ de crap,
Aşĭ da o viaţă să le pap.
Vivat undiţa mea,
Halal de ea!

Da doamnelor și domnilor eŭ sînt celebrul Dr. Pescatore care am mers cu studiul pescăriei pînă în fundul lucrurilor...

Forfecaru. Și al lacurilor!

D-rul Pescatore. Am ajuns la un așa grad de experiență în cît, de departe, dacă văd un pește îl și cunosc.

Bibăneanu. (Își ascunde fața după ziar) Hîm! Hîm!

Bursuc. Dațimi voie!

D-rul Pescatore. Vă rog!...

Bursuc. Ați putea să'mi spuneți și mie cam ce reforme ați făcut în pescărie?...

D-rul Pescatore. Numai de cît.

Intîia reformă: am înmulțit peștii în așa grad în cît acuma îi puteți găsi în orî-ce birt.

Bibăneanu. (De după gazetă) Hîm! Hîm!...

D-rul Pescatore. A doua reformă: Am luat măsuri ca pescarii să fie înlocuiți cu pescărițe.

Forfecarul. De ce?...

D-rul Pescatore. Fiind-că din cea mai înapoiată antichitate este știut că peștii sînt atrași de femei.

Bibăneanu. (Bate în masă) Chelner! Țal că plec! (Se scoală și ieșe cu d-na.)

D-rul Pescatore. Și acuma o să'mi dați voe să mă retrag. *(Ieșe)*

SCENA IV

(Hidrologescu intră cu un mare burghiu într'o mînă și cu o sondă în alta.)

Hidrologescu. (Intră repede), Apă! Apă!

Toți. (Sculîndu-se) Ce ieste? Ce ieste?

Hidrologescu. (Alergînd pe scenă) Evrika!...Apa!...Apa!... Apa!...

Toți. (Care cu pahare, care cu sticle alergînd după dînsul Poftim!... Ce aveți?.

Hidrologescu. (Respingînd apa) Fugiți!... Înapoi cu apa voastră:

Forfecaru. Mi se pare că e turbat! Fuge de apă!

Hidrologescu. Asta nu e apă, asta e otravă! Apă, adevărată apă este numaĭ cea descoperită de mine!

Forfecaru. Da unde ştie apa, omule?

Hidrologescu. Unde? (Punînd degetul pe frunte) Aicĭ!

Bursuc. Am înţeles!... Are apă la cap!

Hidrologescu. Studiile mele relevează în punctul acesta apa potabilă, apa fără microbĭ, apa ideală. (Pune burghiul în pămînt şi începe să sfredelească).

Chelnerul. (Alergînd) Vă rog, domnule, nu ne găuriţĭ scîndurile.

Hidrologescu. La o parte, am zis! Aicĭ de desupt e apă!...

Chelnerul. Domnule, mă rog, aicĭ de desubt e o prăvălie.

Hidrologescu. Aicĭ de desubt sînt napele subterane ale Carpaţilor; aicĭ este un mare debit de apă!

Chelnerul. Vă înşelaţĭ, aci este un debit de tutun.

Forfecaru. Aidea de!.. D-ta, după cum văz în materie de hidrologie eştĭ cuc.

Hidrologescu. Eŭ nu sînt un hidrolog *cuc*, cŭ sînt un hidrolog *radu*tabil.

Cuplete pe o arie nouă

Eŭ sînt vestitul specialist,
In faţa căruĭ lumea se pleacă;
Eŭ sînt ilustrul hidrologist
Care scot apă din piatră seacă.

Umblu cu apa strînsă 'n dosare
Şi 'n lumea 'ntreagă astăzĭ nu 'ncap.
Am apă 'n cizme, în pozunare
Şi pe de-asupra, am şi la cap!
(Bis cupletu întîiŭ)

Bursuc. Care va să zică d-ta eştĭ acela care?....

Hidrologescu. Cum acela care?....

Bursuc. Mă ertaţĭ... Adică spune lumea că aţĭ omorît oamenĭĭ cu apa de băut.

Hidrologescu. Calomnĭĭ!... Şi la urma urmelor, dacă ĭ-am omorît tot eŭ îĭ iuviez.

Forfecaru. Eĭ aşĭ!

Hidrologescu. Am reţeta aci în pozunar !

Toţi. Unde ? Arată !...

Hidrologescu. Poftim (Scoate din pozunar o hîrtie şi le-o dă).

(Forfecaru o ia, toţi se îngrămădesc să citească).

Forfecaru. Asta e reţeta ? Asta e o cartă de alegător

Hidrologescu. Tocmaĭ. Eŭ sînt acela care am darul să înviez morţiĭ la alegerĭ. (Ese prin dreapta).

SCENA V

(Un comisionar intră grăbit şi găfiind).

Comisionarul. Vă rog domnilor, nu care cum-va aţĭ văzut-o ?

Forfecaru. Pe cine?

Comisionarul. Şi o caut, domnilor, o caut de aproape o lună fără să'ĭ pot da de urmă.

Bursuc. Pe cine cauţĭ, pardon ?

Forfecaru, Comisionaru ăsta e cam într'o ureche.

Comisionarul. Domnul General o caută, de astă toamnă de când a pĭerdut o, a căutat-o prin toată ţara şi acuma m'a însărcinat pe mine c'a s'o caut prin Bucureştĭ şi să 'ĭ-o aduc.

Forfecaru. (Aparte). Nicĭ vorbă, e sărit.

Comisionarul. (Scoate o hîrtie şi citeşte) Să vă citesc şi d-voastră signalimentele eă poate o întâlniţĭ pe unde-va: „Corp de elită, înfăţişare marţială, merge perfect în pas gimnastic...".

Forfecaru. (mirat). Corp de elită, merge în pas gimnastic !?...

Bursuc, Pas de maĭ înţelege ceva.

Comisionarul. „Instrucţie are ca nicĭ una, cînd ridică piciorul e o poezie.. ".

Bursuc. Cînd ridică piciorul?!.... Atuncĭ, e o damă, pardon!

Comisionarul. Ce damă!... E o divizie. D-l general şĭ-a pĭerdut divizia la manevrele de astă toamnă.

Bursuc şi Forfecaru (miraţi). Aaaaa !?...

Bursuc. (indignat). Mi se pare că d-ta crezĭ că eŭ sînt un dobitoc... pardon,

Comisionarul. Ferească, D-zeŭ, domnule, d-l general

mĭ-a dat chiar o chartă geografică făcută de dumnealuĭ pentru ca să-ĭ caut divizia. Poftim. (Desfășură o chartă). Mĭ-a spus s'o caut la Gambrinus, la bal mascat, la Bodega, la Zdrafcu, dar n'am putut găsi nicĭ măcar aceste localurĭ.

Forfecarul, De ce?

Comisionarul. De, o fi charta greșită. Uitați-vă și d-voastră: uude e însemnat Gambrinus am găsit un pensionat de fete, unde e însemnat balul-mascat am dat peste o fabrică de tirbușoane, în locul luĭ Zdrafcu am găsit Camera deputaților și așa maĭ în colo.

Forfecaru. Așteaptă, mĭ-a venit o idee genială!

Iat-o: Să spuĭ d-luĭ general ca să publice prin ziare următorul anunciŭ: (Citește).

„Cu ocazia manevrelor din toamna anuluĭ trecut pierzîndu-se o întreagă divizie de infanterie și fiind-că cu toate cercetările făcute nu s'a putut da de urma eĭ, se aduce la cunoștința generală că orĭ-cine o va găsi să o aducă la Comandamentul corpuluĭ de armată de unde va primi o bună recompensă".

Haĭ, ce zicĭ?

Comisionarul. Bravo idee! Să ne aduoă cite o țuică! Fac cinste!

Un domn din sală, Mă rog dați-mĭ voie.

Forfecaru. Ce este?

Un domn din sală. Aicĭ jos, eŭ sînt. Vă rog să precizațĭ ce înțelegețĭ prin „o bună recompensă" pentru că, după toată munca, să nu te pomenești că'țĭ aplică la cazarmă o recompensă națională pe spinare.

Forfecaru. Să nu avețĭ nicĭ o teamă, domnul meŭ! La cazarmă civiliĭ nu sînt bătuțĭ nicĭ odată.

Comisionarul. Daŭ fuga la d-l general, și mîine vin cu dumnealuĭ la ziar.

Bursuc. Pardon!

(Comisionarul ese)

SCENA VI

Faliţii

(Intră 4 bărbaţi şi o femee cu aerul ploutat.

Cuplete pe aria „Nu-i destul, spune!“

Chesat amarnic, cumplită criză,
Nu sînt afaceri, nu e remiză ..
In cap îmi urlă trist darabana,
Scadenţa sumbră sosi tirana
Protestat
Cu portărelul executat.
Spun angrosiştii că'i numai jenă,
Că'i oferma. Glas de sirenă!
La pungă jena m'a curăţit!
Lăsaţi oblonul căci sînt falit!
Protestat
Cu portărelul executat!
In noi chesatul a dat, pârlitul;
S'aŭ dus clienţii, s'a dus profitul.
Tejghea pustie şi solitară
In tine bate un vênt de vară;
Protestat
Cu portărelul executat.

Forfecaru. Mă mir, doamnă, cum fiind atât de gentilă aţi putut da faliment.

1-a Falită. Am avut o firmă ghinionistă, domnule, firma La Mascota.

2-lea Falit. Şi mie tot firma mi-a făcut boclucul. Astă toamnă credeam că e lucru mare de ea, dar acuma m'a dat gata.

Bursuc. Şi anume ce firmă?

2-lea Falit. La alianţa guvernamentală-socialistă.

3-lea Falit. Pe mine m'a împins dracu să votez la alegeri în contra guvernului. A doua zi a intrat naţiunea în prăvălia mea şi a răsuflat aşa de tare în cât nu mi'a mai rămas nici un raft zdravăn.

4-lea Falit. Eŭ sunt un biet librar păcălit: am editat

scrierile originale ale autorilor Români şi acuma poftim hal!...

Forfecaru. Dar D-ta?... Te văd gras, frumos, elegant!..

5-lea Falit. Eŭ, slavă Domnuluĭ, sînt bine mersi, treburile mi'aŭ mers găitan, însă m'am grăbit să încetez plăţile pentru ca să nu mă apuce legea cea nouă asupra falimentelor.

Bursuc. Eĭ şi acuma ce aveţĭ de gând să faceţĭ?

Toţĭ. Funcţionarĭ! La sfîntul buget!..

Forfecaru (Către 1-a Falită). Şi D-ta tot în buget aĭ să intri?..

1-a Falită. Ba eŭ o să mă' ocup tot de comerţ, de cât nu maĭ vreaŭ să fiŭ mascotă.

(Faliţii ies cântînd cupletul final).

SCENA VII

(Repaosul Duminical cască mereŭ, merge a lene şi e tras de guler de un sergent).

Repaosul. Lasămă, domnule, să mă odihnesc!

Sergentul. Nu se poate! E ordin ca să circuli!

Repaosul (Se pune pe scaun). Am lege la mână. Uite (Arată hârtia).

Sergentul. Am maĭ văzut noĭ legĭ d'astea, haide!

Repaosul.

Cuplete pe aria „Daisy bell"

Prea multă muncă, frate,
Vezi'ţĭ de drum,
Azĭ e zi de libertate,
Avem doar lege-acum.

Băeţĭ de prăvălie
Am fost, e mult d'atuncĭ,
Acum, n'ar maĭ fi să fie,
Suntem vaĭ! scutiţĭ de muncĭ.

Olrait! Olrait!
Lumea ne zice adulţĭ!

Olrait! Olrait!
Lumea să n'o asculţi!

Odihna'ĭ cam scumpă. vere,
Odihna sume cere!
Duminica de n'aĭ leĭ nuoĭ,
Eştĭ adult, dar e vaĭ de noĭ.

Sergentul. (Impingîndu-l) Te-aĭ odihnit destul! Aide acum!

Repaosul. Fac apel la presă! Ce zice presa?

Forfecaru. Presa zice că inserţiile şi reclamele trebuesc plătite. (Repaosul ese împins de sergent).

SCENA VIII

Pălăriile. (Treĭ femeĭ cu nişte pălăriĭ monumentale şi escentrice.)

Cuplete pe aria „Ce sont des maisons..."

Sînt pălăriĭ de teatru!
De teatru,
De teatru.
Micuţe cum vedeţi: fason!
Exact ca Turnu-Babilon!
Ocupă un loc pentru patru!
Sînt pălăriĭ de teatru!

Aşa 'I pălăria modernă!
Modernă!
Modernă!
Lucrată pe ultim jurnal!
Cu scop evident, infernal!
Ea pare-o movilă eternă!
Aşa 'I pălăria modernă.

1-a Pălărie. Noĭ sîntem noile pălăriĭ pentru teatru

2-a Pălărie. Saŭ maĭ bine zis pălăriile pentru purtat în staluri, impuse de către noul Director general al teatrelor.

3-a Pălărie. Aceste pălării aŭ fost admise spre a da o satisfacțiune preseĭ care cere damelor să 'șĭ scoată pălăriile în stal.

Forfecaru. Asta ie o gentileță ce sare în ochĭ.

Bursuc. Maĭ de grabă : ca sarea în ochĭ.

Un domn din sală. Bravo ! așa este ! Noĭ nu maĭ putem vedea nimic aicĭ. Poftim, iată eu am Turnul luĭ Eiffel în fața mea.

O doamnă din față. (Intorcânduse). Pe mine m'aĭ făcut Turnul luĭ Eiffel ? (Se scoală în picĭoare). Auziță ĭ că ieŭ sînt Turnu luĭ Eiffel !

leștĭ un obraznic, domnule.

Domnul din sală. Doamnă !

Doamna. Na ! (Ii trage o palmă).

Cele treĭ pălării. (Rid). Ha ! ha ! ha ! (Es repede).

Bursuc. Mi se pare că i-a tras o palmă, pardon !

SCENA IV

Navigația Română. (Un căpitan de vapor intră trăgând un vaporaș după el).

Bursuc. Ce maĭ ie și drăcia asta ?

Căpitanul. Asta ie noul tip de vapoare adoptat de către serviciul maritim român.

Forfecaru. Și unde vă duceță ĭ acuma ?

Căpitanul. La Rottordam,

Bursuc. Cum, frate, pe uscat ?

Căpitanul, Ba vezĭ că pe apă ca să am „mal de mer."

Forfecara. Asta parcă ie Corabia Salamandra,

Căpitanul. Ultimul cuvânt al științeĭ. Uite, când vreĭ plutești pe apă, când vreĭ tragĭ cu iel traga pe uscat și când vreĭ îl facĭ balon.

De exemplu. (Bate în palme) Una ! Două ! Treĭ ! Allez hop ! (Vaporașul se înalță și dispare). Și acuma adio ! Vrea să plăce).

Bursuc. Eĭ, și acuma cine conduce vaporul ?

Căpitanul. Tot ieŭ ! Dar îl conduc din trenul accelerat în care mă duc chiar acuma să mă urc. (Salută și iese).

SCENA X

(Treĭ senatori traşĭ la sorţi).

Cuplete pe aria: „Regardez la passer“

Ah, a iesit cam slut,
Simţirăm mîna morţiĭ:
Ce piază rea a vrut
Pe noĭ să cadă sorţiĭ!

Aŭzĭ să tragĭ la sorţĭ
Cînd ţi-a venit de hac,
Cînd tu de-abia îţĭ porţĭ
Al vieţeĭ greoiŭ sac,
Şi cînd tragĭ tabac!

Aşa vru Cel-dé-Sus,
Să nu maĭ ştim diurnă,
Nicĭ liberul parcurs,
Nicĭ seria nocturnă.

Adio bal-masque,
Şi chambre separée,
Adio canape,
Adio sforăie,—
Nimic nu maĭ e!

1-iul senator. Asta n'a maĭ fost tragere la sorţĭ, asta fost curat tragere pe sfoară!

2-lea senator (tuşind). Eŭ am o consolaţie: Cine perde la joc cîştigă în amor.

3-lea senator. Eŭ mă mir de ce vă plîngeţĭ! Senatul a fost reînoit şi atîta tot.

2-lea senator (tuşind). Cînd i'am spus acasă novosteĭ că am fost reînoit mi-a pufnit în nas.

1-ul senator. D ta, înţeleg, că nu prea aĭ fason, dar noĭ, de!...

2-lea senator. Adică D-voastră sînteţĭ grozavĭ! Culcaţi-vă pe urechea aia.

3-lea senator. Unde să ne mai culcăm dacă ne-aŭ dat afară din Senat?

1-ul senator. Adio! somn uşor şi diurne plăcute!

2-lea senator (tuşind). Adio! tribuna damelor, (Es cîntînd ultimul cuplet).

SCENA XI

(Doi doctori intră certîndu-se).

1-ul doctor. Ieŭ îţi spui că n'are să'ţi creeze.

2-lea doctor. Şi ieŭ îţi spui că are să 'mi creeze!

1-ul doctor Ba nu!

2-lea doctor. Ba da. (Amîndoi se plimbă furioşi).

Forfecaru. Imi daţi voie, D-lor doctori!... Nu este indiscret din partemi să vă întreb?...

1-ul doctor. De loc! Inchipuiţi-vă că, domnul care a venit ieri de la Paris are pretenţia ca guvernul să-i creeze o catedră la Universitate.

2-lea doctor. Da fiind-că am o specialitate.

1-ul doctor. Şi care anume?

2-lea doctor Sînt mamoş militar!

1-ul doctor. Dacă 'i aşa şi mie să'mi creeze guvernul o catedră căci şi ieŭ am întrodus ceva în ţara aceasta.

2-lea doctor. Ha! ha! D-ta?... Şi ce-ai întrodus, mă rog?

1-ul doctor Eŭ, ce am întrodus?... Am introdus automobilul.

2-lea doctor (rîzînd). O catedră pentru automobile! Ha! ha! ha!... Poate la Universitatea lui Jean Caretaşul ori la a lui Metaxa.

1-ul doctor. Eşti un obraznic!

2-lea doctor. Mi se pare că ai avut intenţia să mă insulţi! (Scoate două bisturiuri). Alegeţi bisturiul, domnule, pentru ca autopsia să decidă,

1-ul doctor (scoţînd un clistir). Eŭ am armele mele!

Bursuc. A scos clistirul, pardon!

2-lea doctor (Luînd poziţia). In gardă, ca să te disec!

1-ul Doctor. (Luînd poziţia cu clistirul)

Ştergeo ori te curăţ!

SCENA XII

Influența. (Intră o damă în costum de călătorie și voalată. Vine repede și apucă pe ceĭ doĭ doctorĭ de guler).

Influența. In sfîrșit!... In 'sfîrșit puseiŭ mîna pe voĭ, mizerabililor!

Doctoriĭ. Aĭ!... Aĭ!... Ce aĭ cu noĭ?...

I-ul Doctor. (Aparte) Trebuĭe să fie nevasta băcanuluĭ pe care l'am orbit săptămîna trecută.

II-lea Doctor. Mi se pare că ĭe sora ofițeruluĭ de cavalerie căruĭa i'am tăĭat amîndouă picĭoarele.

Influența. (Scutîrîndu-i) Acuma să vă văd!

Forfecaru. (Luĭ Bursuc) Să știĭ că e dama voalată din procesul Dreyfus.

I-ul Doctor (Dulce) Vă rog, madame, ce poftițĭ?..

II-lea Doctor (Și maĭ dulce) Cu cine avem onoare, madame?

Influența. Așaa!... Nu mă cunoaștețĭ, nu știțĭ cine sînt, habar n'avețĭ de mine și cu toate astea, de anĭ de zile îmĭ aruncațĭ toate relele în spinare!? (Ridică vălul) Eĭ bine, priviți-mă: eŭ sînt influența!

Doctoriĭ (Muiîndu-se) Aaah!... Aaaah!

Influența:

Cuplete pe aria spaniolă „Tiroleza"

Vin din locurĭ călduroase
Ca un fulger mă abat,
Daŭ durerĭ în cap și 'n oase
Și 'n treĭ zile culo la pat.

Guturaiul 'mĭ este craĭnic
Și strănutul armament;
In 'potrivă'mĭ, v'o spuĭ taĭnic,
Nu există tratament.

Dar nu vă încredețĭ nicĭ în mușstar,
Nu vă încredețĭ în salamar;
De-ar fi remediu ca să existe,
E o duzină de batiste.

De cînd lumea sînt în lume,
Insă doctorii glumeți,
Mi-aŭ dat azi un groaznic nume,
Ca să pa ă ei șireți.

Influența 'n dreapta 'n stînga!
Influența 'n sus și 'n jos!
Influența e nătînga!
Influența 'i cu ponos!

Dar nu vă încrediți nici în mușțar,
Nu vă încrediți în salamar;
De-ar fi remediu ca să existe,
E o duzină de batiste.

I-iul Doctor. Apucîndu-se de cap) De obiceiŭ influența te lovește unde ești mai slab; pe mine m'a lovit la cap.

II-lea doctor. (ținîndu-se de pîntec) Și pe mine m'a lovit la slăbiciune!

Bursuc. Pardon!

Influența. Acuma.... (Dă un chiot și fuge)

SCENA XIII

(Antipirina și Salipirina intră.)

Forfecaru. Ce o fi apucat-o de a fugit așa de repede?

Bursuc. O fi apucat-o și pe ea influența!

I-iul Doctor. Ah! înțeleg! Influența a văzut pe iubita mea antipirină.

II-lea doctor. Si eŭ înțeleg! Influența a fugit de frica adoratei mele Salipirina.

Antipirina și Salipirina. Da, noi sîntem!

I-iul doctor. (Luînd de talie pe antipirina) Draga mea, antipirino, nu 'ți poți închipui cît de mult te iubesc.

Antipirina, (Apărîndu-se) Te rog, te rog, mai departe. Deja toată lumea a observat că d-ta abuzezi de mine.

Salipirina. (Pe care al doilea doctor o ia de talie). In-

tocmaĭ ca şi domnul cu mine. Dacă m'oĭ lăsa să fiŭ întrebuinţată ca pînă acum, într'un an de zile am să fiŭ uzată cu desăvîrşire.

I-iul doctor. De, ce stricăm noĭ dacă sînteţĭ aşa de bune?

2-lea doctor. Sînteţĭ nişte medicamente fără rivale, praful vostru, bulinul vostru, totul este incomparabil.

Antipirina. Bine, bine dar nu uitaţĭ că nu sînteţĭ singurĭ. Toţĭ doctoriĭ din Bucureştĭ fac cu *mine* acelaş lucru.

Salipirina. Cu mine e încă şi maĭ răŭ, de mine aŭ început să abuzeze acuma şi studenţiĭ în medicină, şi spiţeriĭ şi veterinariĭ chiar.

I-iul doctor. Lasămă numaĭ să te ating!

2-lea doctor. Dă'mĭ numaĭ un bulin.

Cuplete pe aria duetuluĭ din „Mascota"

D. Cînd îtĭ mîngiiŭ bulinul tăŭ
Imĭ trece febra dintr'o dată!
— Eŭ cînd simt bisturiul tăŭ
Imĭ văd capsula sfîşiată!
D. Mor pentru bulinul tăŭ,
Mor de bisturiul tăŭ!
— Cînd mă porneso să fac: hapsi!
Cînd mă apucă să fac: be!
D. Iubito, gustul ţĭ-e amar,
Cînd te înghit ca p'o pilulă;
— Iubitul meŭ eştĭ cam barbar,
Nu ştiĭ să umblĭ c'o capsulă.
D. Dar mor de bulinul tăŭ . . .
— Iubesc bisturiul tăŭ,
D. Cînd mă porneso să fac: hapsi!
— Cînd mă apucă să fac: be! (Es)

SCENA XIV

(Treĭ elevĭ de liceŭ intră. Poartă şepcĭ pe cap, în gură ţigărĭ. Vîrsta 13—14 anĭ).

I-iul elev. Ola! la! monşer, aşa ghină maĭ rar; să pierz pe rînd cu patru careurĭ şi cu treĭ chinte roiale.

2-lea elev. Ghina mea e încă şi mai mare; închipuiţivă că am prins aseară pe Margareta cu un ofiţer de intendenţă! La vîrsta mea să port coarne!

3-lea elev. Ce vreţi, monşer, aşa e lumea! Voi nu cunoaşteţi încă mizeriile vieţei! Eŭ o vieaţă întreagă am perdut şi la femei şi la joc. Pas de te mai încrede în proverbe.

I-iul elev. Tinichea!... Auzi să fiŭ tinichea!...

2-lea elev. O femea! femea!...

3-lea elev. La dracu necazurile! Sînt de opinie ca să bem o ruginită! Chelner!...

Forfecaru. Bună seara tinerilor!... Care va să zică sînteţi persecutaţi de ghinion!

I-iul elev. (cu un aer frivol). Bagatele, domnul meŭ, bagatele!

Cor. Cuplete pe aria Ghigherlilor

Noi sîntem tineri je manfiş
Blazaţi şi sceptici, trişti,
La cărţi facem alişveriş
In Maus sîntem artişti!

Noi ştim pokerul perfect,
Ştim ghiordum şi pichet;
Noi avem portul corect
Şi minte berechet.

Noi sîntem juni cu viitor
Cam bifurcaţi, e drept,
Valul vieţei d'întro dată 'l sărim într'un picior,
Şi cărţei ţinem piept.

Panis, piscis, crinis, finis,
Ignis, lapis, pulvis, cinis
Declinăm în mod divin,
Şi sîntem în declin.

(Se aude sgomot de afară).

2-lea elev. Mi se pare că aud vocea profesorului Sgîrcescu.

3-lea elev. O! Ce ghină! Ce ghină!

1-iul elev. Repede, travestirea şi afară!

(Toţi scot din pozunare cîte o pălărie moale, pun la loc şepcile în pozunar apoi se întorc şi pleacă. La spate cămăşile li sînt scoase din pantaloni).

SCENA XV

(Acetilena intră cu o stea în mînă).

Acetilena. (cîntînd). Cine primeşte steaua frumoasă şi luminoasă?

Toţi. (miraţi). Ce este? Ce?...

Bursuc. Uite steaua în post, pardon...

Acetilena. Asta e steaua modernă, steaua care vesteşte secolul al 20-lea, steaua cu Acetilenă!

Toţi (Speriaţi). Acetilena?! Acetilena! (Se reped iute spre uşă().

Acetilena (Oprinduî) Staţi! nu fugiţi! asta e acetilena naţională, un panaceu universal, bună pentîu orî-ce, şi care poate fi întrebuinţată ca lumină, ca explozibil şi ca doctorie de către opozanţii care vor să devie guvernamentalî. Calităţile ieî sînt marî; ascultaţi.

Cuplete pe aria din „Vînzătorul de paserî"

Cînd opaiţul ardeam
Şi mucările ţineam
Eream mult maî luminaţî
Maî puţin întunecaţî...

Vremurile unde şînt
Cînd cu chibriturî de vînt
Şi cu scînteî din amînar
Aveam foc cît un pojar?

Acuma, chip, ne-am dres,
Azî sîntem în progres...
Avem în lămpî mult foc,
Dar în noî nu maî e de loc.

Lumînarea mea de seŭ,
Cît de bună eraĭ zăŭ!
Orĭ ardea-ĭ orĭ nu ardea-ĭ
Insă ştiŭ că nu pîrleaĭ!...

Azĭ ne frigem, explodăm,
Orĭ orbim, orĭ ne'ncurcăm,
Ne lovim, cădem în bot
Şi lumina ĭ peste tot.

O bec afurisit!
Cine te-a născocit?,..
Acetilenă, gaz,
Prea ne daţĭ mult necaz!

Forfecaru. Lasă că cunoaştem noĭ acetilena de cînd cu explozia de la grădina Bristol.

Chelnărul. Cînd toţĭ muşterii aŭ fugît fără să plătească consumaţiile.

Acetilena. Şi acuma mă duc să luminez naţiunea, adică Camera, Senatul şi maĭ ales Consiliul Comunal. (Ese cîntînd) Cine primeşte steaua frumoasă şi luminoasă!

SCENA XVI

Bragagiĭ Turcĭ. (Doĭ bragagiĭ turcĭ intră fugind, urmăriţ de un agent şi de doĭ sergenţĭ cu tesacele scoase).

Turciĭ. Alah! Aman! Aman be!

Forfecaru. Dar asta?...

Agentul. Niştе Turcĭ.

Forfecaru. Eĭ, şi dacă sînt Turcĭ?

Agentul. Vezĭ că pe lîngă că sînt Turcĭ maĭ sînt şi tinerĭ..

Forfecaru. Eĭ?!

Agentul. Eĭ! Politica ţăreĭ noastre nu îngădue să primim în ţară tinerĭ Turcĭ.

Bursuc. Cu alte cuvinte nu maĭ putem primi în ţară de cît bragagiĭ bătrînĭ!

Agentul. Taman aşa! (Către Turcĭ îmbrăncindu-ĭ).

Haide! Noĭ cu politica externă nu facem leturghie cu bragă.

Turcii (plîngătorĭ). Aman, be!

Cuplete pe aria „Evala, bre padișah"

Braga rece din Stambul
Pînă erĭ vindeam destul,
Insă azĭ ni s'a 'nfundat.
Spun că am fi complotat.
Taridiram, Taridiram.

Bragă rece în complot,
Ne-a nenorocit de tot.
Șampanica par'c'ar fi,
Șampanica Pomery.
Taridiram....

Ci-că sîntem tinerĭ Turcĭ
De beĭ de la noĭ, te spurcĭ,
Braga ne-a calomniat
Cu complot și cu rahat.
Taridiram.....
(Es urmațĭ de poliție).

SCENA XVII

(Treĭ țărani intră prin fund).

Chelnerul. Ce poftițĭ. mă rog? Aicĭ nu e cîrciumă!

1-iul Țaran. Se vede că nu 'țĭ cunoștĭ încă drepturile și datoriile. Noĭ nu maĭ mergem la cîrciumă tovarășe!

Chelnerul, (indignat). Eŭ, tovarăș cu voĭ?

2-lea Țăran. Acuma noĭ mergem la glob, după cum zice prietenul Vaxenștain.

Forfecaru, (luĭ Bursuc). Aștia trebue să fie socialiștĭ. (Către țăranĭ). Ațĭ venit de mult în Bucureștĭ, prietenilor?

1-iul Țăran. Piiĭĭ! Am venitără chemațĭ de interesele partidului și ale tovarășului Lățescu.

Forfecaru. A! D-voastră sînteţi din organizaţie?

1-iul ţăran. (Măsurîndul). Dumneata parc'ă aĭ fi o iscoadă burghezească. D-ta nu recunoşteĭ diuria valori a luĭ.. a luĭ (Se carpină în cap) a luĭ Carnaxi!

Forfecaru. (Rîzînd). Nu sînt iscoadă burgheză, măĭ băete. Şi dacă vreţi vă conduc ieŭ pe Calea Victorieĭ pînă la club.

2-lea ţăran. Noĭ nu mergem pe Calea Victorieĭ, prietene, noĭ mergem numaĭ pe calea legală.

Bursuc. Aţi fi mergînd voĭ pe calea legală, da am auzit că, pe icĭ pe colo, aţĭ bătut pe primarĭ, v'aţi răsculat, aţĭ dat foc! De!

1-iul ţăran. Păĭ de, domnule, cînd ne-o fi ajuns şi nouă cuţitul la os, ne-om fi răsculat, om fi bătut, om fi dat foc, da vorba mea ieste că toate astea le-am făcut pe calea legală.

Ceĭ-l'alţĭ ţăranĭ Aşaaĭ!...

Cor. Cuplete pe aria: Noĭ ţăraniĭ de la ţară

Noĭ ţăraniĭ de la sate
Reformaţi azĭ ne găsim,
De cînd Vanghereanu frate,
Luptă să ne dezrobim.

Fisticescu ne maĭ spune
Să nu beni rachiŭ de prune,
Ci să bem Amer picon
La Bodega în şalon.

Lumeą Nouă ne vorbeşte
De ciocoĭ c'o să scăpăm.
Nu ştim de se potriveşte,
Cotizaţiĭ însă dăm.

(Es cîntînd).

SCENA XVIII

Antialcooliştiĭ. (Maĭ mulţi domnĭ cu nasurile foarte roşiĭ intră repede).

I-ul Antialcoolist. Băete! de urgenţă o sticlă de şampanie!

2-lea Antialcoolist, Mie o sticlă de cognac!

3-lea Antialcoolist, Mie o sticlă de Wiski englezesc.

1-ul Antialcoolist. Băiete, servește tot ce aĭ mai tare, mai spirtos. (Chelnerul aleargă și servește).

Forfecaru. Imĭ permiteți.... D-voastră, după figură, par'că n'ați fi bucureșteni.

2-lea Antialcoolist. Nu, D-le, noĭ suntem din Iași, noĭ suntem Comitetul ligeĭ antialcooliste veniți în Bucureștĭ pentru ca să propagăm teoriile noastre. (In timpul acesta toți toarnă și beaŭ repede).

Bursuc. Asta se chiamă prapagandă... pardon ?... (Face cu degetul semnul băuturei).

1-ul Antialcoolist. Acesta este sistemul nostru, sistemul practic, științific, empiric și pedagogic conform cu celebra maximă: Apa trece, vedrele rămîn !!

Plecăm în pelerinagiŭ și distrugem tot alcoolul, după cum vedeți. (Pune paharul la gură și bea lung).

Cuplete pe aria „Pentru Militarĭ"

Sintem distrugătorĭ
De vinurĭ și licorĭ
Și punem monopol
Pe-or ce alcool.

Il prăpădim!
Il nimicim!
Și îl sorbim!
Și 'l înghițim!

Prin cârciumĭ când intrăm,
Indată iama dăm
In țuică, bere, vin,
In rachiŭ și pelin

Ne chirchilim!
Ne țucsuim!
Și ne ciupim!
Și ne trăznim!

Sărmanĭ propagandiștĭ,
Antialcooliștĭ,

Noĭ ne sacrificăm
Când veoinio ne-afumăm !

Noĭ nu'ntrebăm !
Cînd ne'mbătăm !
De 'ĭ răŭ, de 'ĭ bun
Şi sîntem tun !

Forfecaru. Domnilor în aşa ligă mă înscriŭ şi ieŭ.

2-lea Antialcoolist. Şi acuma înainte ! Mergem să distrugem alcoolul la Bodega (Pleacă).

Ghelneru!, (Dând fuga) Mă rog, domnilor, plata ! Daţi 50 de leĭ !

1-iul Antialcoolist. Inapoĭ ! După ce noĭ ne sacrificăm pentru binele umanităţeĭ outezĭ să ne maĭ cerĭ şi parale !

Mizerabile !.,. (Pleacă).

Chelnerul (Plângător revenind) Aŭ plecat fără să plătească ! Bine, domnule, o asemenea ligă te lasă fără mămăligă !

SCENA XIX

(Intră maĭ multe perechĭ de măscĭ la braţul maĭ multor domnĭ. Intrare zgomotoasă, sărituri, da ţurĭ. etc.)

Frişca (scoţînd masca). Mi-e sete ! Daţi-mĭ să beaŭ ! Mor !

Lolo (acelaşĭ joc). Mi-e foame ! De mîncare ! Mor de foame !

1-ul domn Un mare bărbat de stat a zis: „Nu moare nimenĭ de foame în ţara romînească !

Frişca. Ia maĭ lasă-ne cu bărbaţiĭ d-tale de Stat ! Eŭ am programul meŭ !

Bursuc. De cînd nu maĭ aŭ guvernele programe, poftim unde s'aŭ încuibat.

Lolo. Ba încă un program foarte deschis.

1-iul domn. Şi avansat, fiind-că doamna nu dispreţuieşte avansurile.

Bursuc. Un fel de program democratic, înţeleg : 8 ore de lucru !

Forfecaru. Dar fără repaos duminical!

2-lea domn. Dragă Lolo, mie care îți împărtășesc programul, dă'mi voe să'ți depun la picioare!...

Lolo. Ei, așĭ! Vreĭ să'mĭ răpeștĭ inima.

1-ul domn. Nu e nicĭ un pericol; domnul nu se ridică nicĭ odată așa de sus!

Forfecaru. Fiind că suntem în așa agreabilă companie, eŭ propun să aducem o bandă de lăutarĭ și să'ĭ tragem un chef.

Toți. Da! Da! Lăutariĭ! Lăutariĭ! (Lăutariĭ apar din dreapta).

1-iul domn. Draga mea Frișcuțo, deputatul tăŭ nu te așteaptă?

Frișca. Eĭ și? Iĭ fac și icŭ o disidență de o noapte și atîta tot.

Toți. Bravooo!... Lăutariĭ!...

(Se prind cu toțiĭ și joacă o sîrbă, o bătută, saŭ un alt danț Bursuc joacă între cele două măscĭ. Mare tabloŭ final plin de mișcare.)

Cortina

ACTUL AL II-lea

PERSONAGIILE

TABLOUL I

Un laptagiŭ
O femeĭe
Un oltean
Unu cu priț-dreț.
laurgiul
«Porumbielu fiert»
Un Găzar
Un săpunar
Un precupeț
Alt precupeț
Un oțetar
Un zarzavagiŭ
Un bragagiŭ
Unul chifle
Un telal
Un vînzător de ziare
Bursuc, senator
Ibricescu, dentist
Forfecaru, reporter
Pădurescu
Un grom
Birtescu
Un ofițer
O actriță
Un elev
Un june Gigerl
Agiu artist dramatic
Rafael
Mai multe bicicliste
Un bărbat
Alt bărbat
Ploeștĭ
Sardanapal
Tulică-Atletu
Legea Sindicatelor agricole
Legea comunală
Tradutore
Vîntură-Țară
Un măturător
Havanescu
Primul comisionar
Al doilea comisionar
Un sergent
Un tenor
O primadonă
Un bariton
Un bas
Monopolul actrițelor
Reprezintantul Direcțieĭ,

jandarmĭ, popor, femeĭ, copiĭ.

ACTUL II

TABLOUL 1

(Scena reprezintă o piaţă. In fund teatru cu terasă. In dreapta cafencaua Evropsky. Deasupra balcon, pe care stă scris: *Clubul Conservator*. In stînga o casă cu trei etaje şi cu balcon de marmură).

(La ridicarea cortinei precupeţi şi vînzători trec din dreapta în stînga şi vice-versa strigînd).

Laptagiu. Lapte! Lapte!

O femee. Ouâ de găinâ! Ouâ! Ouâ!

Un oltean. Mielu! Miel! Ce mai mieluşea!

Unu cu priţ-preţ. Priţ-preţ! Ce mai bune, priţ-preţ!

Iaurgiu. Iort prospăt! Iort.

O femee. Porumbielu fiert! Porumbielu-porumbiel!

Găzar. Gaz! Gaz! Aî la gaz!

Săpunar. Siepun! Siepun!

Precupeţ. Strugureiî-strugurii de Dealu mare! Of! ce mai razachie!

Alt precupeţ. Pepenî- epenî! Boşari di Braila, Boşarî!

Oţetar. Oţet!... Oţet!

Zarzavagiu. Ceapa, mararu, pătrunzelu, Dovleceî noî, dovleceî!

Precupeţ. Pui de găinâ, puî, pui!

Bragagiu. Haî la braga rece... Şampania buna, ce maî şampanică.

Unu cu chifle, Treî chifle zece banî! Treî chifle zece banî!

Un telal. Haine vechî! Cumparam!

Un vînzător de ziare. Universul, Adevĕrul! Dreptatea, Epoca, Timpul, Constituţionalul şi Drapelul de mîine... Voinţa Naţională, Liberalul şi Moş Teacă!

(In timpul acesta apare Bursuc şi Forfecaru).

Bursuc. Să cunoaşte domnule că sîntem în Capitală. Uite viaţă, uite mişcare!

Ibricescu. (apărind din dreapta, cum îl vede pe senator scoate pălăria şi se apropie făcînd mari complimente). Cu plecaciune domnu senator, Chind aţĭ venit? D-vostra, Cone Forfecaru ce faceţĭ, sinteţĭ bine?

Bursuc. Am venit chiar azĭ!

Forfecaru. Bine Ibricescule.

Ibricescu, Bine se daĭ Domnizeŭ, se ajute Domnizeŭ la tote lume şi mie.

Pădurescu. (strigă tare dintre culise şi apoĭ apare). Ibricescu!

Ibricescu. (întorcînnu-se şi văzîndu-l strigă şi el tare). Niubunule!... Uite domnu senator, asta profesor, asta inveţe po copile la scola! Pfuĭ!

Un grom. (se apropie repede şi îĭ spune ceva la ureche luĭ Ibricescu).

Ibricescu. Aine dame ist ghecomt? Kom glaih!.. Cu plecăciune domnu senator. Salutare cone Forfecaru, (Pleacă).

Pădurescu. Ibricescu (acesta se uită înapoĭ) Aĭ uitat o măsea!

Ibricescu. Ninbunule! (Pleacă repede).

Pădurescu. (se ia după el strigînd) Ibricescu! Ibricescu!

Birtescu. (din uşa caselor cu treĭ etaje). Ce facĭ Bursuc?

Bursuc. A! Birtescu, ce facĭ? Aicĭ staĭ?

Birtescu. Da. Vezĭ ce maĭ case (arătînd balconul). Marmură de Cararia!

Bursuc. Da! Tocmaĭ aşa am văzut şi la Palatul...

Birtescu. Aşĭ! Ce staĭ de vorbeştĭ, săpun! Aicĭ e caşcaval!

Bursuc. Şi ale cuĭ sînt casele?

Birtescu. Birtescu, milioneru!

(Din toate părţile încep să apară actorĭ şi actriţe urmate de servitoare, care poartă coşuri şi coşuleţe cu îmbrăcăminte. Toţi merg spre teatru. După fie care artistă se ia cîte un ofiţer, civil, student, elevĭ din liceŭ, etc.).

Un ofiţer. (unuĭ civil). După ia monşer!

O actriţă. (servitoarei). Aidi repede că am întîrziat!

Ofiţerul. D-ră de cînd v'am văzut!

Actrița. Știŭ, domnule, m'aĭ și iubit. Dar n'am vreme acum, după teatru.

Un elev. (alteĭ actrițe). D-ră, depun la picioarele d-tale...!

Actrița. Ghiozdanul cu cărțile! Știŭ! Iți foarte mulțumesc!

Un june Ghigherl. D-ră, compătimiți, vă rog și opriți-vă un moment.

Actrița. Fugĭ dragă, că te vede bătrînu meŭ.

(Alții apucă servitoarele, unii le dă bacșișurĭ).

Bursuc. Dar ce, frate, de acuma se duc actoriĭ la Teatru?

Forfecaru. Așa-ĭ acuma, de cînd sînt la modă cantînele școlare, mănîncă și actoriĭ la teatru. De la 9 de dimineață și pînă la 12 noaptea sînt la lucru.

Bursuc. Cum să poate domnule! La teatru nu s'a adinis opt ore de lucru? Asta-ĭ curat scandal!

Forfecaru. Vezĭ, actrițele în deosebire de toțĭ lucrătoriĭ sînt pentru cît maĭ multe ore de lucru.

Agiu. (care a privit din mijlocul pieței la actoriĭ carĭ se duceaŭ la teatru, înaintează). Vă întreb pe dumneavoastră, cĭ sînteți unu senator și altu gazetar; legea și condeiul țăriĭ; Bine e? drept e? frumose?

Bursuc. Ce, mă rog?

Agiu. Toțĭ în teatru, numaĭ eŭ afară din teatru.

Bursuc. Cum se poate? Asta-ĭ adevărat scandal! Pardon!

Forfecaru. Așa am scris și eŭ: Scandalul dela teatru,

Agiu. Și ziceți că să nu fiŭ paraponisit! Ba sînt! (Cîntă)

Sînt paraponisit,
Ne metaherisit,
Din teatru azvîrlit,
Zvîrlit de un pîrlit!

(In timpul acesta Rafael, cu un enorm joben pe cap și cu gulerul ridicat, merge repede spre teatru).

Rafael. Astă-zĭ trebue să fiŭ maĭ de vreme la teatru, *plius-u-moaen!*

Agiu (văzîndu-l). Dar ce facĭ Musiŭ Râfăilă?

Rafael (deșteptîndu-se). A!... da... uitasem... nu maĭ sînt (vine spre Agiu).

Agiu. Vezĭ, așa! monșer! Eĭ, bine e? Iți place și d-tale afară din teatru?

Bursuc. Cum, d-l Rafael nu mai e la teatru? pardon. Asta-i un adevărat scandal! Trebue să protestăm.

Rafael (arătînd la gaxetar). D-lor, presa!

Bursuc. Apăi că și presa a ajuns la noi pardon...

Agiu. Lasă, d le senator, că și d-lui m'a ținut pe mine la ușa teatrului! Ei, acum îți place?.. Taci! nu zici nimic?

Un actor (care trece se oprește și declamînd). Durerile mari sînt mute!

Agiu. Carnacsi vre! Poftiți! D-lor rîd, d-lor fac chef, d-lor sînt veseli! Toți mucoșii, toți ăia, cari nu sînt buni de nimic se hrănesc pe conta statului... Numai eŭ... și ziceți ca să nu fiŭ paraponisit!... Ba sînt!

(Cîntă din noŭ bucata: „Sînt paraponisit". Rafael cîntă după el înecat în lacrimi și ștergîndu-și ochii ca și Agiu cu o basma mare popească. Se ia amîndoi la braț și pleacă spre fund).

(In acest moment mai multe bicicliste și biciclișți apar din stînga și merg spre dreapta. La biciclete table de un metru cu numere mari și clopote de asemenea. Deasupra bicicletelor arcuri mari de cari sînt atîrnate lampioane de un metru, lampioane atîrnate și înainte și la spate. După ce fac un ocol pe scenă se opresc, coboară și, stînd lîngă biciclete, cîntă; apoi es prin dreapta.

BICICLISTELE

Noi sîntem bicicliste
Cu farmec și noroc,
Noi facem la conchiste
Zburînd din loc în loc

Cînd agităm pedala
Și ținem de Ghidon,
Toți juuii daŭ năvala,—
Toți junii de bon-ton.

Vrăşmaşul nostru este
Greoiul de tram-car,
Cînd trecem fără veste
Și fără felinar.

Altfel sîntem artiste
Cu farmec şi noroc,
Noĭ facem la concliste
Zbu.înd din loc în loc.

Bursuc (luĭ Forfecaru). Bine, dar ce fuse asta, domnule?

Forfecaru. Ordonanţa poliţieĭ, d-le! Ca să se poată feri tramcarele şi tramvaele să nu le răstoarne bicicliştiĭ.

Bursuc. Da asurzeşte lumea, d-le, e maĭ răŭ ca la moşĭ, pardon!

— (De la cafeneaua Evropsky es maĭ mulţi bărbaţi ficcare cu cîte o femee ţinîndu-şĭ mîinile ca şi cum ar vroi să se ipnotizeze).

Primul bărbat. A mea lăcrămează!

Alt bărbat. A mea doarme!

Alt bărbat. Eŭ nu pot domnule s'o adorm de loc, e teribil de tare!

Bursuc. Dar ăştia ce maĭ sînt?

Forfecaru. Societatea... ştiinţelor oculte!

Bursuc. A! ha! Am auzit! Spiritiştiĭ de! ...Şi ce fac d-lor. Uite să adoarmă aşa şi pe urmă ghicesc viitorul, trecutul şi presentul.

— (Din fund apare Sardanapal la braţ cu Ileana, o ţărancă blondă şi urmat de Ploeşti, Gonst, Mătură. Eĭ se opresc şi privesc spre ceĭ ce se ipnotisează).

Ploeştĭ. Iată, Sardanapal, lumea visată de tine! Aci e pămîntul făgăduinţeĭ!

Sardanapal. Da! Iată singurul vlăstar nedegenerat din rasa latină! Aci e cîmpul în care trebue să lucrez. Iată idealul Androgin!

Forfecaru (văzindu-l pe Sardanapal) Primejdie!

Bursuc. Ce-ĭ omule?

Forfecaru. Propaganda catolică!

Bursuc. Ce spuĭ?

Forfecaru. Da, cel maĭ periculos agent!

Bursuc. Am să interpelez guvernul chiar azĭ şi am să zic: (scoate carnetul şi scrie) „Interpelez întreg guvernul şi somez pe d-l Prim-Ministru şi pe d-niĭ Miniştri de interne, externe, justiţie, războĭ şi drumurile de fier, să răspundă: cum tolerează d-lor în ţară pe cel maĭ periculos agent al propagandeĭ catolice? Ştie d-niĭ miniştriĭ—dar de unde să ştie, că poliţia se ocupă

numaĭ cu alegerile — ce s'a petrecut aseară pe piaţa teatruluĭ? Sute, ce sute? miĭ de oameni aŭ fost atraşĭ în cursă. Propaganda catolică a încercat să-ĭ adoarmă ca pe urmă să-ĭ boteze catolicĭ! „*Şerşe la fam!*“ D-le ministru! Cine este una numită Ileana, la care şĭ-a făcut cuib propaganda catolică!“

(Din stînga apar: Tuli ă-Atletu, comisaru şi maĭ mulţi jandarmĭ. Dintre culise se dă semnalu de foc cu trompeta. Agenţii îmbrîncesc lumea strigînd).

La o parte! La o parte! Lăsaţĭ piaţa liberă, d-lor, Piaţa liberă!

Tulică-Atletu: (comisaruluĭ). Lăs' pe mine, d-le comisar, că-ĭ reped eŭ acum. (Se repede în mulţime şi de cîte orĭ îmbrînceşte pe cineva ca să-l scoată afară. Jocul se repetă de cîteva orĭ. Cade el pe spate. Incetu cu încetu lumea se retrage).

Forfecaru. (care în timpul acesta vorbise cu comisaru). Ştĭ ce e? Duc la gară pe cel maĭ periculos individ pentru siguranţa Statuluĭ.

Bursuc. Ce spuĭ? Şi ce vor să facă cu el?

Forfecaru. Il expulzează.

Bursuc. Da ce a făcut?

Forfecaru. Pune în pericol existenţa Statuluĭ!

(Apare cortegiul, Maĭ mulţi soldaţi cu puştile cu baionetă, în mijlocul lor un copil cu cămaşa scoasă la spate, d sculţ, cu pantaloni scurţi, legat în fiare.

Jandarmiĭ şi poliţia cîntă cuplete, iar copilul ca refren strigă plîngînd): Mama, Duceţi-mă la mama!

Corul

L'avem cu siguranţă
Şi l ducem în instanţă,
Aceasta este drama!

Copilul

Duceţi-mă la mama!

Corul

Să-l expulzăm maĭ bine,
Căcĭ de scandal se ţine,—
Ia haĭ să-l trecem vama!

Copilul

Duceţi-mă la mama!

(Pe balconul clubuluĭ conservatorĭ apare un bătrîn şi, cînd se terminä cupletele, aplaudă zgomotos).

Bursuc. (cu entusiazm). Aşa a fost în totdeauna în momentele de grea cumpănă pentru această ţară. Toţĭ adevăraţiĭ patrioţĭ şĭ-aŭ dat mîna, toate neînţelegerile şi urile de partid aŭ amuţit.

(Din stînga apare ţipînd *Legea sindicatelor agricole*, o femee ciufulită şi cu cămaşa sdrenţe. Ţine cu mîna fâşiile cămăşeĭ ca să nu să vadă corpul. Pe cap coreni şi paĭe de grîŭ. Din dreapta apare *Legea comunală* în acelaşĭ hal şi ţipînd ca şi cea d'întîiŭ. Pe cap un chipiŭ de axizar.

Legea Sindicatelor Agricole. Afurisită Cameră!

Legea Comunală. Blestemat Senat!

Legea sindicatelor Agricole. Priviţi cum m'aŭ rupt d-niĭ deputaţĭ!

Legea Comunalŭ Uĭtaţi-vă cum m'aŭ morfoiit domniĭ senatorĭ!

LEGILE INGROPATE

(Pe aria figureĭ III din *Ianoter)*

Aoleŭ, aoleŭ, vaĭ de noĭ! bis
Ce maĭ bătaĭe, ce maĭ războiŭ!

Cameră şi Senat, sînt la fel, bis
Ne-a sfîşiat ca un căţel...

Aoleŭ, aoleŭ, vaĭ de noĭ! bis
Ce maĭ bătaĭe, ce tărăboiŭ!

(Cîntă fie-care cupletul şi apoĭ împreună. Es).

Maĭ mulţ literaţĭ cu plete, redingote lungĭ, etc... purtînd suluri marĭ de hîrtie, apar din toate părţile şi intră în Teatru.

Forfecaru. Vezĭ d-le, ce vrea să zică direcţie nouă? Redeşteptarea sentimentelor naţionale. Toţĭ scriitoriĭ romînĭ pot să-şĭ vadă înfine operile lor reprezentate.

Tradutore. (apare trăgind după e' o roabă încărcată cu manuscrise. El apare cîntînd aria din *Boccacio*: „Cărţi bune").

Forfecaru, Ce sînt astea?

Tradutore. Apoĭ de cînd cu direcţia cea nouă, care e protectoarea lucrărilor originale, traducţiile nu se maĭ trec decît cu toptanu.

Vîntură ţară (precupeţ, apare din teatru cu un curcan în fie-care mînă). Dumnezeule... Toate se trec, numaĭ curcaniĭ meĭ nu se joc!

(Prin dreapta spre stînga apar maĭ multe proiecte de legĭ. Femeile sînt îmbrăcate numaĭ în cămăşĭ şi la dreapta şi la stînga aŭ cartoane marĭ, aşa că nu se văd de loc).

Un măturător (ducîndu-le cu un băţ de la spate). La archivă! La archivă!

(Trec proiecte încet ĭar orchestra cîntă un marş funebru).

Havanescu (apare furios din stînga). Protestez! Protestez! Copiiĭ meĭ! Fetele mele! (Toate legile se grămădesc în jurul lui).

Fetele. Papa! Papa! Scapă-ne! Ne îngroapă!

Havanescu. D-le, te rog să mĭ laşĭ fetele să se bucure şi ele de favorurile deputaţilor şi de admiraţia Senatuluĭ.

Măturătorul. Ia lasă, d-le, că n'am vreme. Mă grăbesc că maĭ sînt şi altele de îngropat. (Fetele plîng zgomotos).

Havanescu. Lacrimile voastre vor fi răzbunate, vă jur! D-le, să ştiĭ, că-ţĭ declar război! Mă duc să mă înarmez. (Fuge în cafeneaua Evropsky).

Măturătorul. Fă ce vreĭ, d-le, (Fetelor). Aĭ, aĭ! (Le duce de la spate spre culise. Dispar pe cînd orchestra cîntă ĭar marşu funebru, *Havanescu* se întoarce imediat, cu un samovar în braţe, din care ese fum şi uĭtîndu-se după măturător ameninţător).

(Cîntă cupletele:

HAVANESCU

Lupta mare se încinge,
Am dat foc la Samovar,
Vom vedea cine va' învinge,
De acuma n'am habar.

Căcĭ în lupta necurmată
Samovarul e clapcân,

El îţi schimbă dintr'odată
In prieten po păgîn.

Nicĭ Popov nicĭ Karavana
Nu e ceaĭul cel mĭ rar,
Idealul e havana
Şi un ceaĭ parlamentar.

Azĭ cînd lupta se încinge
Cînd paharul e amar,
Eŭ sînt sigur c'oĭ învinge :
Am dat foc la Samovar.

(Strigă tare). Hoĭ, comisionar!

(Doi comisionarĭ apar batîndu-se).

Primul comisionar. Totdeauna aĭ căzut peste mine!

Al doilea comisionar. Nu pot cîştiga nimic din oauza tat (Un sergent apare în fund).

Primul comisionar: Aidi sergentul!

Al doilea comisionar. Să cădem la pace.

I-iul comisionar. Să tratăm!

II-lea „ Daĭ patru?

I-iul „ Daŭ treĭ!

Havanescu. Comisionarĭ (se reped amîndoĭ îmbrincindu-se. Havanescu scoate un teanc de plicurĭ). Aidi iute la adresă!

(Comisionarii iar se iaŭ la îmbrînceală).

Sergentul. Coĭ acolo?

I-iul comisionar. Să tratăm!

I-lea „ Aidi! Cît daĭ? (es amîndoĭ).

Havanescu. O să te văd eŭ, cioclu afurisit! Am să te ucid!

(Bursuc şi încă cîţi-va deputaţi şi senatorĭ apar şi viu în jurul lui Havanescu).

Havanescu. Bine-aţĭ venit! La luptă! (Le împarte havane)

Toţĭ. La luptă!

Havanescu. Mĭ aŭ îngropat toate proectele de lege!

Toţĭ. Ce scandal!.

Un senator. Aşa fac D-lor. Dar ou mine nu merge! Eŭ ştiŭ una şi bună: to be or not to be!

Bursuc. Adică: beĭ saŭ nu beĭ!

Forfecaru. Saŭ: vreĭ, nu vreĭ, înghite aiasmă!

Senatoru. Cu proiectu meŭ de lege trebue să vrea, c'apoĭ!....

Măturătorul (se apropie) Vă salut d le senator!

Senatora (furios). Ce poftiți?

Măturătoru. Pentru proiectu d-voastră.

Toți. Protestăm! La luptă!

Havanescu. Cîntă: (cupletele de mai sus) Es cu toții, (s'a făcut întuneric).

Bursuc (lui Forfecescu). Grozav aș vrea să asist la o repetiție la teatru. Să văd și eŭ frățioare, actrițele mai de aproape.

Forfecaru. Să mergem! O să întreb astă seară să vedem la ce oră e mîine o ropotiție mai nostimă

(Din dreapta apare primadona, din stînga tenorul, apoi baritonul și basul).

(Fie-care cîntă)

Tenorul.

Am ises cho-an donises kera Calipso
Ego se agapo.

Primadona. Haraşo!

Ne mine vidé vide haraşo, şo! şo!

Tenoru. Ego se agapo.

Primadona. Haraşo!

Baritonul.

Dabuleche ciuşmanda! ha! ha! Iaca mo
Iaca mo Calipso

Primadona. Haraşo

Basul.

Calipso! Sultan mezat! chos geanabet! ches!

Tenoru. Ti ine me to fes?

Basul. Sultan ches!

Bursuc. Ce-i asta, domnule?

Forfecescu. Opera romînă, domnule, ce n'ai înțeles!

(Cîntăreții se iaŭ de mînă și pleacă în teatru repetînd împreună:)

Ego se agapo
Iaca mo calipso
Ti ine me to fes
ches! ches! ches!

Din dreapta și din stînga apar îmbrăcați cu mantale negre, cu palarii mari, și cu felinare în mînă, cîte doi oameni. Ei cîntă încet și se furișează spre fund, unde dispar.

Bursuc. Conspiratori!

Forfecaru. Aşi! Inspectorĭ şcolarĭ!

Bursuc. Ce face?

Forfecaru. Instrucţia fără moralitate nu face doĭ banĭ.

Bursuc. Şi?

Forfecaru. Instrucţia o garantează inspecţiile de ziuă. Dar moralitatea.

Bursuc Se 'nţelege: inspecţiile de noapte!

(Maĭ multe doamne elegante şi domnĭ, cu tingirĭ, linguri, cuţite, furculiţe, etc. apar cîntînd cuplete).

Forfecescu. Iată o instituţie nobilă şi caritabilă: Cantinele şcolare!

(Monopolul actriţelor intră avînd două femeĭ la dreapta şi două la stînga; se ţin cu toţiĭ de mijloc, fumează şi aŭ sticle de şampanie. La dreapta: Teatrul Hugo şi Opereta franceză. La stînga: Teatrul Eforieĭ şi Opera. Teatrul Hugo, o damă îmbrăcată în pantaloni albĭ şi cămaşă bărbătească, avînd pe mînă haĭne negre. Opereta franceză, o damă în costum scurt. Opera rochie trenantă. Teatrul Eforiceĭ, tricoŭ cu făşiĭ în faţă şi la spate. Decoltată şi cu o pălărie mare pe cap).

Monopolul actriţelor (intră cîntînd).

Eŭ sunt vestitul Monopol
Ce pe la fete daŭ tîrcol
Pe la Hugo, Eforie
Sexul cel frumos mă ştie:
Toţi mă staŭ şi mă iubesc,
Că cu poliţe plătesc

Operă şi Operetă
Nobilă şi chiar cochetă
Toate vin, toate mă plac
Cînd sunt poliţe în frac.
Eŭ sunt vestitul Monopol
Ce pe la fete daŭ tîrcol. (Es).

(Din toate părţile apar copiĭ cchiopi. cu cîrje, ologi, carĭ intră în teatru jucînd, învîrtindu-se şi rostogolindu-se).

Forfecaru. Să se maĭ zică d-lo că'n ţara romînească nu-i totul posibil. Iată şi balet romîn!!!

(Pe terasa teatruluĭ apar doĭ clovnĭ. Unul cu o tobă mare şi altul cu o trîmbiţă. In mijlocul lor reprezentantul direcţieĭ în mare gală. La spate un imens lampion pe care stă scris cu litere colorate: „Ne maĭ văzut! In curînd: un veac-

de 93 anĭ". Clovnii cîntă sgomotos. Publicul se aduna din toate părţile şi umple scena. Intra epede din dreapta, Agiu ; din stinga Rafael).

Reprez. direcţieĭ. Poftiţĭ, d lor astă seară, Fata vîntuluĭ, nemaĭ văzut şi nemaĭ auzit. Toate vînturile, marea cu peştiĭ, stacojiĭ, midiile şi stridiile, îele şi îngerĭ, foc bengal şi foc de artificiĭ, muzică şi declamaţie, spede, pistoale, şi iatagane... poftiţĭ, d-lor poftiţĭ!

Rafael. Nu vine poporul la asemenea reprezentaţiĭ de bîlciu!

Agiu. Da! Nu vine poporu!

Rafael. Treĭ zecĭ de anĭ de o direcţie sănătoasă, plĭus-u inoaen, l'a învăţat să cultive frumosul, să-ĭ placă numaĭ o adevărată artă.

Toţĭ. Da! Da!

Reprez. Direcţieĭ. Poftiţĭ, D-lor, s'a lăsat preţurile pe jumătate (clownii fac un sgomot asurzitor).

Toţĭ. Nu! Nu se poate!

Agiu şi Rafael (fug printre popor, spunînd). Să nu mergem! Să crape! Să dea faliment!

Repr. Dir. Poftiţĭ, D-lor, gratis! gratis! (Clownii sună cît pot iar Reprez. Direcţieĭ svărlă în public bilete de intrare).

Rafael şi Agiu. Nu primeşte poporu pomană!

Toţĭ. Nu! Nu!

Rafael. M'aŭ dat afară din teatru, să-ĭ învăţ eŭ minte.

Agiu. D-tale tot ţi a rămas ceva.

Rafael. Da mi a rămas ea, credincioasă de treĭ zecĭ de anĭ!

Şcoala de bele-arte (apare sărind într'un picior şi ţinută de mînă de pictor. Luĭ Rafael). Adio papa!

(Fuge în partea cea-l'altă).

Rafael. (Cade în braţele luĭ Agiu). Şi ea. M'a părăsit şi ea!

Repr. Dir. V'am dat cinci minute să vă gîndiţĭ. Acuma vă somez să intraţĭ în teatru:

Agiu. Niciĭ morţĭ!

Rafael (abia ţinîndu-se pe picioare). Da! niciĭ morţĭ!

Repr. Dir. Dacă-ĭ aşa: poliţia şi jandarmiĭ! (*Cuplete.* Mare ansamblu).

(Apar jandarmiĭ călărĭ pe caĭ de lemn şi gardiştiĭ. Mare învălmăşeală. Fluerături ţipete şi îmbrînceli. Protestărĭ).

Bursuc. (Ce infamie, pardon!)

(Cortina.)

TABLOUL AL II-lea

Bursuc, senator
Forfecaru, ziarist
Fra-Diavolo
Zurbagiul
Spînzuratul
Dantistul
Un comisar

Un ungur
Un evreŭ
Un grec
Intîiul rănit
Al doilea rănit
Al treilea rănit

Răniți, comisarĭ, răposați, agenți.

TABLOUL al II-lea

SCENA I

(Scena reprezintă o stradă saŭ o piaţă. Bursuc şi Forfecaru intră fugind şi găfiind. Forfecaru înainte cu capul gol, Bursuc peste cîte va secunde tot fără pălărie).

Forfecaru. Ufff! Ce căldură!

Bursuc (apărîndu-se cu umbrela deschisă). Pardon!... Care va să zică, pardon, neică!... Ufff!.. (Se reazămă de spate).

Forfecaru. Mizerabilii!... Mi-aŭ luat nu numaĭ pălăria, dar şi ţigara de havană!

Bursuc (cu glas tare). Am să le arăt eŭ, dacă e vorba! (Şi maĭ sus) Am să'ĭ interpelez în Senat! Şi dacă n'o să-ĭ interpelez, măcar am să-ĭ întrerup! Şi dacă n'o să-ĭ întrerup cel puţin!... (Se uită de jur împrejur). De nu m'ar fi auzit cine-va!...

Forfecaru. Eĭ, şi?

Bursuc. Inţelegĭ, poate să auză guvernul, pardon!...

Forfecaru. Pardon, nu înţeleg de loc!

Bursuc. Măĭ omule, sînt disident. pardon, nu uita!

(Se aude sgomot în afară).

Forfecaru. (Plecînd). Aĭ s'o ştergem! Auzĭ că vin!

Bursuc. Eŭ aşĭ şterge maĭ degrabă o pălărie că am rămas cu capul gol, pardon! (Es).

SCENA II

(Maĭ mulţĭ oamenĭ îmbrăcaţĭ care în civil, care mitocăneşte, intră cîntînd în cor, descuragiaţĭ, obosiţĭ).

Cuplete pe aria din „La Poupée"

Sîntem bătuţĭ, sîntem pe dric
Nu maĭ putem nimio!
Sîntem pîrliţĭ şi sîntem raşĭ
La roată traşĭ!

Sîntem pe dric, sîntem pîrliţi
Ca vaĭ de noĭ, stălciţi
Sîntem şi tunşi, sîntem şi unşi,
Bătuţi şi raşi!

SCENA III

(Fra-Diavolo ese din pămînt. E îmbrăcat cu fustanelă; are pistoale la brîŭ; capul şi manta luĭ Mefisto şĭ pălăria luĭ Fra-Diavolo).

Fra-Diavolo. (Se plimbă furios). Ce însemnează asta; Kakohrononaki!

Zurbagiu. Sîntem pe dric, Măria Ta! Ne-a dat tava!

Fra-Diavolo. (Ridicînd mîinile) Hiii!... şi naţiunea n'a răsuflat încă!...

Spînzuratu. Ne-a dat căţeaua!,. Ne a dat la manej!...

Fra-Diavolo. Da ce n'a răsuflat naţiunea, more diavole?... Unde sunt căpăţînele de miel? Unde e dantistul partidului?...

Dantistul. (Cu un mare cleşte la subsoară) Prezent, Măria ta!

Fra-Diavolo. Unde ţi-e ştiinţa dantistule? Arată-ţĭ motivu!

Dantistul. (Arată cleştele) Poftim motivu, Măria-ta! De azĭ dimineaţă şi pînă acum am operat 200 garniturĭ: dar geaba!...

Fra-Diavolo, Nu'ĭ adevărat... Dacă aĭ operat, unde e corpul delictuluĭ? Aratăm corpul delictuluĭ!...

Dantistul. Uitaţivă Măria ta! (Iĭ arată nişte fălcĭ de oaie). Unora le-am scos fălcile cu totul!

Fra-Diavolo. Ufff!... Par'că maĭ resuflă naţiunea! Acuma înapoĭ cu toţĭ la luptă şi aşteptaţĭ ajutorul din partemĭ.

Toţĭ. (Pleacă abia tărîndu-se cîntînd ultima strofă din cuplete).

Fra-Diavolo. (Flueră în degete).

(Un alt fluerat în frunză iĭ răspunde din culise).

Un comisar. Ce aţĭ poruncit, Măria Voastră?

Fra-Diavolo. Să înainteze legiunea străină!

Comisarul. De urgenţă (Ese).

Fra-Diavolo. Acum orĭ nicĭ odată, precum a spus celebrul Garibaldi la Termopile; orĭ noĭ să învingem, orĭ opoziţia să moară.

SCENA IV

Comisarul intră urmat de un Ungur, un Ovreĭ, un Grec, etc.

Comisarul. La ordine, Măria ta!

Fra-Diavolo. Trimite'ĭ la luptă conform instrucţiilor primite.

Comisarul. Vino încoace lanoş!

Ungurul... Iştene!

Comisarul. (Ii dă o hârtie). Ia carta si dute repede la vot după cum ţi-am spus.

Ungurul. No iştene! asta este tot ca ghincolo! Ungur votează la loc de Olah! Eljen! (Aruncă pălăria 'n sus şi ese).

Comisarul. Chir Leibule! Vino!

Ovreiul. Domn comisar, va rog să nu spulzaţĭ pi mine; iu nu sint siţialist!

Comisarul. Nu e vorbă de expulzare! Na, ia carta asta şi dute la vot fără vorbă multă.

Ovreiul. Domnu comisar, mare bichirie ai făcut la chir Leibu! Dacă iu aro dropt să votez asta vra să zică che iu am pumuntinire! De acuma la iu chiamă Leibulescu. (Ese jucînd).

Comisaru. Poftim şi d-ta chir Iani! Ştiĭ ce aĭ de făcut?

Grecul. Lasa che stio iou maĭ bine ca dimiata! Ego votezo rogulat de ţinţisprezeţe ani si sub tote guvernele!

Comisarul. Dacă 'ĭ aşa fuga! Da ştiĭ să daĭ fuga grecule?

Grecul. Ma me pare reu, domnu comisari; am fost la Larisa! (Ese).

(Comisarul şi cu ceĭ l'alţĭ ĭĭ urmează).

SCENA V

(Zurbagiu, Spînzuratu, Dantistu intră gîfiind).

Zurbagiu. Ie prăpădu ăl mare, Măria ta!

Fra-Diavolo. V'am trimes chiar acuma legiunea streină!
Voci. Geaba! Vaĭ de noĭ! Ne-a dat gata!
Fra-Diavolo Dacă 'l aşa să daŭ lovitura cea mare! Inainte infernul! Inainte rezervele invizibile! Miĭ de bombe, miĭ de dracĭ şi miĭ de răposaţĭ!

Cuplete pe aria din „Robert Diavolul"

Duium de răposaţĭ
Din cimitirul Bellu,
Din gropĭ sculaţĭ
Şi onoarea ne salvaţĭ,
Căcĭ a sunat apelu;
Veniţĭ votaţĭ!
Duium vestit şi încercat din vechĭ vremurĭ,
Primeşte-ţĭ azĭ carta de alegător,
In preajma urneĭ mute să nu tremurĭ.—bis.
La vot, la vot, la vot!
Eu ţĭ sînt protector! Eu ţĭ sînt protector!
Duium de răposaţĭ,
La urnă alergaţĭ!

(Morţiĭ es din morminte înfăşuraţi în giulgiurĭ. Tunete, fulgere, întuneric).

Zurbagiu. Aoleo, Măria ta, ce făcuşĭ? Uite a înviat şi Napoleon I şi Galibardi şi Mahomet!...
Fra-Diavolo. Eĭ?...
Zurbagiu. Păĭ... ăştia sînt streinĭ şi nu aŭ drept de vot.
Fra-Diavolo. Ieştĭ un dobitoc! Dacă aŭ votat streiniĭ ceĭ viĭ, adică streiniĭ ceĭ morţĭ de ce n'ar avea drept de vot?
Voci. Aşa ie!
Fra-Diavolo. Şi acuma (cu ton de comandă): Pe căprăriĭ!.. înainteee!... marrrş!...

(Toată lumea se pune în mişcare şi ese).

SCENA VI

(Bursuc şi Forfecaru se arată de după culise).
Bursuc. Am murit, pardon!
Forfecaru. De ce?...

Bursuc. A înviat şi soacra mea, am văzuto!

Forfecaru. Te-aĭ înşelat; femeile n'aŭ dreptuŕ electorale!

Bursuc, O fi, neică, dar pe cînd trăia, răposata, D-zeŭ s'o ierte, avea vot şi pentru mine!

(Se aude sgomot).

Forfecaru. Şterge o că vin!

Bursuc. Am şterso, pardon! (Se retrage în culisă).

SCENA VI

(Se aude un mare zgomot, lovituri, ţignale, vaite, apoĭ o mulţime speriată dă fuga din dreapta şi traversează scena eşind prin stînga. Apoĭ o grupă de răniţi legaţi la cap, la mîini, etc).

Cuplete pe aria „À Saint-Lazare" de Bruant.

De la Tunarĭ acum venim
Cu mîna ruptă,
A fost pîrjol, a fost sublim,
Cumplită luptă.

Cetaşiĭ lor ne-aŭ prăpădit,
Jachet ne arse,
La cap, în spate, în sfîrşit,
La metatarse.

Nicĭ la Smîrdan nu fu aşa
De crud spectacol,
Scăparăm din trista belea
Ca prin miracol!...

Adio crucĭ de tibişir
Şi chinorosul!
Le făcu mult maĭ abitir
Năbădăiosul!

1-iul rănit. Nu s'a maĭ văzut aşa luptă d-le colonel!

2-lea rănit. Adică noĭ n'am maĭ văzut, d-le general!

3-lea rănit. Ce nu s'a mai pomenit în ţara românească: Colonelĭ şi generalĭ căzuţĭ pe cîmpul de luptă!

1-ul rănit. Mie mi-aŭ spart capul pînă la creerĭ! Se văd creeri, d-le!

2-lea rănit; Mi se pare că te lauzĭ!

3-lea rănit. Acuma să maĭ zică duşmaniĭ că n'aĭ creerĭ!

2-lea rănit. Mie mi-aŭ scos toţĭ dinţiĭ! Ce durere, domnule!

1-ul rănit. Te-o fi durut dar în pungă, că dinţiĭ eraŭ de la dantist!

3-lea rănit. Domnilor, să nu uităm ziua de astăzĭ ca pe o zi de luptă mare; iar ca niştе bravĭ luptătorĭ ce sîntem, propuĭ ca să luăm o hotărîre eroică!

2-lea rănit. Sînt cu sufletul în mijlocul vostru (vrea să plece).

1-ul rănit (apucîndul de haină). Unde te ducĭ?... Ce fel, ne laşĭ?..

2-lea rănit. Laşĭ nu pot fi printre voĭ!

3-leo rănit. Am spus că astăzĭ, acuma chiar trebue să luăm o hotărîre eroică...

2-lea rănit (vrînd să plece). Dacă ie vorba să se facă baloŭaj eŭ mă abţin..,

3-lea rănit (ţinindu-l de haină). Propuĭ, d-lor, ca să... ne retragem în corpore!

Toţĭ. Bravo! Da! da!

2-lea rănit (înălţîndu-să) Iar eŭ care niciodată nu m'am dat înapoĭ cînd a fost vorba de sacrificiŭ, mă puĭ în fruntea voastră.

(Es cu toţii. Al 2-lea rănit în cap şi cîntînd ultimul cuplet).

Cortina

ACTUL AL III-lea

PERSONAGIILE

Gardistul
Popescu, deputat
Bursuc senator
Cerșetorii de indigenate
Kalimeraki deputat patriot
O mască, ocultă
Stegărescu
Mamelucii
Piticul
Moderatul
Un ușier
Sfinxul
Don Bizeț, dantmaestru din Karlăsbad
O baletistă ne echilibrată
Ciuciu } *tineri programiști*
Penciu }
Tribunul
O voce
Un călugăr caterisit
Un călugăr din Sibiu
Un călugăr macedonean
Suflerul

ACTUL III

Scena înfăţişază Camera Deputaţilor. La ridicarea cortineĭ, Moderatul stă culcat pe o bancă şi sforăĭe. De afară se aude sgomot de voci. *O voce: In Numele Naţiuneĭ, declar că sînt inviolabil! Altă voce: Trecĭ la apel!*

Intrarea deputaţilor

(*Gardistul* intră tîrînd pe *Popescu*, deputat, în incintă. Popescu, în cămaşe de noapte înfăşurat în plapumă, cu scufă de noapte pe cap, vroĭeşte să convingă pe Gardist, citindu-ĭ Constituţia).

Popescu. ... în adevăr, Constituţia zice...

Gardistul (îmbrîncindu-l). Nu mi-o citi, că ţĭ-o aplic!

Popescu. Şi totuşĭ, legĭuitorul constituant a făcut din Constituţie...

Gardistul. Ce costituţie? Par'că eŭ nu ştiŭ că acuma e fricţiune? Las' că vă frec eŭ! Să maĭ poftiţĭ fraĭcart!

Popescu. M'aĭ sculat cu o oră maĭ 'nainte. Şi 'n ce costum! Nu m'aĭ lăsat măcar să mă ascund după deget. Un mare bărbat, al căruĭ nume mă fac forte să-l citez la rigoare, a zis: *Mors ultima ratio...*

Gardistul. O fi! Ţi a murit ultima raţă! Şi mie mi-aŭ murit anul ăsta toate găinile, fapt pentru care am să deschid o societate de avicultură cu firma „La găinăria comunală". (Iese).

(Afară se aude sgomot. Intră maĭ mulţĭ gardiştĭ, aducînd alţĭ deputaţĭ. Un deputat e numaĭ în vestă, altul în cămaşe, al treilea tot aşà. Scena se umple).

Un senator deputat

(Senatorul Bursuc intră, îmbrîncit de Gardistul de mai sus).

Bursuc. Dar înţelege, omule, că comiţii o adevărată eroare judiciară.

Gardistul. Aşà am orden. Să aduc pĕ domniĭ deputaţi pardon la şedinţă.

Bursuc. Dar înc'odată'ţi spuiŭ: eŭ nu sînt deputat... Sînt senator!

Gardistul (rîzînd). Poftim! Ce mi e Baba Rada, ce mi-e Rada Baba! Cît are pe zi un deputat?

Bursuc. 25 de leĭ.

Gardistul. Şi un senator?

Bursuc. Tot 25.

Gardistul. Apăĭ! Fă bunătate, Domnule senator, şi te angajază ca deputat. (Iese).

Cerşetoriĭ de indigenate

(In momentul acesta se aud de afară nişte acorduri de „harmonică" şi patru voci cîntînd jalnic pe aria *La sérénade du pavé*).

Cerşetoriĭ de indigenate
E un veac de cînd aşteptăm,
Biete suflete dezolate,—
Incotro oare s'apucăm?

Nicĭ în car şi nicĭ în căruţă,
Nicĭ străinĭ şi nicĭ pămînteniĭ,
Po noĭ mereŭ toţi se asmuţă,
Noĭ sîntem răĭ, sîntem vicleniĭ!

Aibĭ mil' onorat' adunare
C'am îmbătrînit tot cerşind
O frăţească îmbrăţişare) bis
Ce n'o vedem venind)

Cerşetoriĭ de indigenate. (ţinîndu-se de mîiniĭ, — tabloŭ de cerşetoriĭ, intră sfioş.) Face-văţĭ milă şi pomană... Cu ce v'o lăsa inima... Un indigenat.

Kalimeraki. (deputat, strigă) Ohi, morè ! Ti ine aftò, brè ? Na se dosso ena indidzenaki ! (arată pumnul) Fora !

Deputaţii.... Uşier, dă-i afară ! Avem chestiuni vitale la ordinea zilei. (Cerşetorii se retrag cîntînd strofa finală, zoriţi de uşieri).

Dragoste cu sila

O mască. (intră speriată din stînga. *Stegărescu*, care vrea cu orî-ce preţ s'o sărute, se ţine dupe ea. Stegărescu, cu plete, cu bluză de uvrier, strigă din răsputeri).

Stegărescu. Domnişoară, te iubesc !

Masca. Fugi de-aici că te cîrpesc !

Stegărescu. (căzînd în genunchi în faţa ei) Deschide-mi caşcavalul inimei tale !

Masca. Ci înţelege, omule, că mă compromiţi, îmi faci poziţia dificilă....

Stegărescu. Totuşi, dac'ai vrea să fii proprietatea mea...

Masca. Ţi-am mai spus că nu vreau să aparţiu unui om care ar face din mine o proprietate colectivă !

Stegărescu. Fii proprietatea mea individuală, acordămi concesia exploatărei soluluî şi a subsoluluî, — căci te-aşi iubi opt ore pe zi, cu repaoz duminical...

Masca. (ironic) Mersi. Şi cu impozit progresiv !

Stegărescu. O noapte 'ntreagă te-am urmărit la balmascat la Eforie...

Masca. Şi am crezut că, refugiindu-mă aici, în Cameră, voiu scăpa de amorul dumitale inoportun. (Ruşinoasă) M'aşi fi refugiat la Senat, dar domnii senatori sînt un dezastru pentru măscî...

Stegărescu. (duios) De ce nu vrei să încheiăm o alianţă ?

Masca. Pentru-că, ţi-o repet, eu ţiu la respectarea formelor legale, iar dumneata vrei să-mi fii stînga....

Stegărescu. Dar îţi jur că voiu respectà calea legală ce voi lua. Eu nu sînt anarchist. Numai aceia umblă cu bombe...

Masca. Lasă, că şi dumneata eşti destul de bombastic !

Stegărescu. De ce nu vrei să dai jos masca ? De ce vrei să rămîi ocultă ?

Masca. Secret profesional !

Stegărescu. Nu fi burgheză...

Masca. Nu face pe proletarul...

Stegărescu. Te implor! .

Masca. Eşĭ! (către deputaţi:) Domnilor, luaţi-l de pe mine că mă omoară!...

Stegărescu. (în elan amoros) Eştĭ idealul meŭ, femeie! Tu-mĭ deschizĭ o lume nouă! (In timpul cît Stegărescu declamă, Kalimeraki vine cu o măturĭ şi începe să l lovească pe la spate, pînă ce oboseşte tot el, iar Stegărescu continuă:) Lasă-te de prejudiţiĭ, bre omule! Adoră-mă fără ură, fără părtinire şi fără Nădejde! (In vremea asta, Kalimeraki obosit cade la pămînt).

Masca. Dumnezeule, sînt pierdută! Nu este nimenĭ să mă salveze? (desperată:) Başibuzucĭ şi mamelucĭ, unde sînteţĭ?

Mameluciĭ

(Apar Mameluciĭ în număr de treĭ. Îmbrăcaţĭ turceşte, cu pistoale la briŭ, cu ĭataganе 'n dinţĭ. E se reped la Stegărescu, il înhaţă pe sus şi-l duc între culise. Apoĭ se 'ntorc să vadă dacă maĭ aŭ ceva de făcut. Deputaţiĭ cad în genunchĭ, strigînd:)

Deputaţiĭ. Alb la alb! Alb la alb!

Mameluciĭ. (satisfăcuţĭ, vin la rampă şi cîntă pe aria *Toreador.*)

Spăimîntaţĭ
Toţĭ tao de odată
Toţĭ tac deodată.
Oare-ce s'a întîmplat?

Umflă-l, cară-l arde-l!
Prinde-l, tunde-l, rade-l!
Tava!
Brava!
Frumos am triumfat!

Vin mameluciĭ,
Mameluciĭ vin,
Vin mameluc,
Başibuzucĭ.
Şi nu uĭta, o june-adolescent,

Că dînşiĭ te sucesc
Şi te cotroplesnesc
Fo-fe urgent
Şi te cotroplesnesc !

(Cu iataganele la umăr, pe cînd orchestra şi corul cîntă strofa finală, ies.. Masca primeşte defilarea mamelucilor salutînd milităreşte).

Şedinţa

Bursuc. (ridicîndu-se) Asta vă este pardon Camera? Noĭ senatoriĭ am fost totdeauna acuzaţĭ că tratăm cu Morfeŭ. Apoĭ, să spun drept, par'că e maĭ multă animaţie la noĭ decît aicĭ. Eŭ pîn'acuma n'am auzit nicĭ un discurs. (Pauză. Moderatul sforăie tare) Poftim! Aşĭ jurà că sînt la Senat ! (maliţios, către loji) dacă sexul frumos n'ar fi aşa de frumos reprezentat ! (către galerie :) Şi tribuna publică, n'am ce zice !

Piticul. (intră repede, cu buzunarele pline de hîrtiuţe) Aĭ da mult dumneata să auzĭ un discurs substanţial ?

Bursuc. Firește că da,

Piticul. Să poftești atuncĭ ! (Deputaţiĭ ocupă locurile) Domniĭ meĭ ! Maĭ întîiŭ declar că voĭŭ fi foarte scurt..

Voci. Bravo !

Piticul. La anul... (caută hîrtiuţele din toate buzunarele, pînă se opreşte la una). La anul 1821...

Voci. Vino maĭ încoa. Lasă-l pe Tudor ! Maĭ apropie-te !

Piticul. De ce nu-mĭ daţĭ pace? Eŭ nu sînt avocat. Eŭ sînt un biet pitic ! La anul... (acelaşĭ joc cu hîrtiuţele) La anul 1848...

Voci. Maĭ ! Maĭ încoace ! Vino la alte deraiărĭ, la deraiarea de la Bîrnova !

Piticul. De ce nu-mĭ daţĭ pace ? Eŭ nu sînt avocat ! La anul (acelaşĭ joc cu hârtiuţele) La anul 1866...

Voci. Incă ! Nu abuzà de răbdarea poporuluĭ ! Te vom ţintui la stîlpul infamieĭ !

Piticul. (urlînd, ţipînd, bătînd furios cu pumnul în masă) Respectaţi-mĭ cel puţin copilăria ! Eŭ nu sînt avocat ! (Liniştit) Am să vă citesc ceva foarte de actualitate, ceva urgent, o ultimă oră. Vă rog ascultaţĭ... (Se face tăçere) Este o operă modernă, a căreĭ importanţă nu poate scăpa nimănuĭ. (Pauză. Citeşte :)

„Visul Maïcei Domnului!“ (Pauză. Citește:)

„Bucură-te ceea-ce multe bucurii aï dat lumii. Bucură-te prea lăudată acoperitoarea și folositoarea noastră. Bucură-te stăpînă, sceptrul împăraților celor bine credincioși. Bucură-te liman neviforat și nădejdea celor desnădăjduiți!! „Bucură-te diurnă, bucură-te tantiemă, bucură-te program fără realizare, bucură-te iarba fiarelor, bucură-te pivniță, bucură-te demon, bucură-te cașcaval...

Bursuc (cîntînd bisericește) Doamne mituiește, Doamne mituiește, Doamne mituiește...

Piticul. Eŭ nu sînt avocat! Cînd veți avea și D-v. capitalul meŭ, atuncea să cîntați. (Continuă citirea:)

„Bucură-te scăparea și mîntuirea păcătoșilor și a celor săraci și streini. Bucură-te dulceața cea plină de desfătare.“ Bucură-te inviolabilitate, bucură-te bilet de liber-parcurs, bucură-te decret de disolvare, bucură-te chinoros, bucură-te cumul, bucură-te 1821, 1848, 1856, 1864, 1888, bucură-te fir neîntrerupt, bucură-te...

Bursuc. Asta e curat turnul luï Babel..,

Popescu. Ba e curată turbare.

Bursuc. Atunci e turnul luï Babeș.

Piticul. (supărat) Eŭ nu sînt...

Toți. (în cor) .. avocat!

Bursuc. Așa nu vă înțelegeți nici pînă mîine. Mai bine puneți chestiunea la vot.

Voci. La vot! La vot!

Piticul. Pun la vot „Visul Maïcii Domnului“.!

Popescu. Dar nu mai sîntem în număr!

Piticul. Nu face nimic. Domnii ușieri vor fi așa de amabili, ca să voteze și dumnealor, Poftiți, domnilor ușieri, votați,—căci nu mai trăim în epoca fanariotă a privilegiilor (Plînge) Generații mari, răposați ilustrii.. Garibaldi (plînge tare) Doctorul Drasch... (mai tare plînge) Napoleon (plînge formidabil) Uuu! Săracu Napoleon! Napoleonache, Napoleonică (urlă) Mazepa. Heliogabal, Traian, Papa de la Roma, toți aŭ luptat, împreună cu Tudor-Vladimirescu, ca să sfărîme privilegiile!.. Poftiți, domnilor ușieri, votați.., (Merge de votează, și iese)

Moderatul

(In tot timpul cît s'aŭ petrecut scenele de pîn'aci, Moderatul a dormit. Ușierii daŭ cu ochii de el).

Un ușier. (strigîndu-i la ureche de mai multe ori) Domnii deputați sînt rugați să poftească la vot! (Moderatul doarme) Discuțiunea este deschisă! (Moderatul sforăie) Aveți cuvîntul! (Moderatul sforăie mai tare. Pauză. Nedumerire).

Un ușier. (își îndulcește vocea) Nu poftiți o tratație?

Moderatul. (sculîndu-se buimăcit) Tratative? Visez ori mă fac? Tratative, dulci tratative! (cîntă)

Un vis frumos e visul meŭ,
Părea că toți tratam mereŭ,
Un cabinet s'a fost deschis,
Eră, eră.,. un frumos vis!

(Cu entusiasm) Tratați, vă conjur, dar tratați... cu moderațiune!

Un ușier. Poftiți o șampanie?

Moderatul Nu, e prea violentă. Ceva mai moderat.

Un ușier. O gazoasă...

Moderatul Ceva mai moderat.

Un ușier. O cafea....

Moderatul. Tot e prea.

Un ușier. Atunci... un rahat!

Moderatul. (supărat) Mie nu-mi plac violențele de limbagiŭ!!

Tratativele

Piticul. (intră, avînd sub braț portofele de diferite culori și mărimi) Domnilor, am aici mai multe portofele, pe care aș vrea să le repar. Nu că sînt vechi, dar aŭ mare nevoie de nițică remaniare...

Toți. Portofele? Și mie! Și mie! Unu mare! Unu roșu! Unu cu chele! Unu inamovibil! Unu pe viață!

Moderatul. (repezindu-se și dîndu-i pe toți la o parte) Moderațiunea mea pîn'aci merge! Dacă e vorba de portofel, îl manioz eŭ!

Piticul. Dumneata? Dar ce, ești calfă de pielărie? Unde ai mai slujit? Ce știi să faci?

Moderatul. Eŭ fac de toate, dar cu moderațiune. Cum văzurăți, am luat adineaori parte la luptele politice...

Bursuc. Da, am văzut... (sforăind) Horrr-horrr!

Moderatul. Cînd am avut putere, am muncit mult... pentru repaoz.

Piticul. N'am nimic de zis asupra validăriĭ titlurilor, dar...

Moderatul. Dar...?

Piticul. Dar ştiţĭ dumneavoastră...

Moderatul. Ştiŭ, dar.., cu moderaţiune...

Deputaţiĭ. Noĭ nu ştim nimic.

Piticul. Ştiţĭ... nu ştim ce crede...

Deputaţiĭ. Cine?

Piticul (misterios) Sssst!

Moderatul. Sssst! Aveţĭ puţintică moderaţiune!

Deputaţiĭ. Interpelez să mi se spuie cine este acel mare necunoscut...

(Toţi vin la rampă. Misterioso).

Piticul. (lugubru în mijlocul lor) Nu ne putem pronunţa înainte de a şti ce vrea şi El...

Deputaţiĭ. Care El?

Piticul. (solemn) El!

Deputaţiĭ. (solemn) El!

Popescu. (solemn în parodic) El!!! (Natural) Dar care „El“?

Piticul. Sssst! El,... Sfinxul, El... Arbitrul Situaţieĭ, El... Vigurosul cu cîrjă pentru bătrîneţe... Căcĭ ştiţĭ bine: eŭ nu fac comerţ pe seama mea, — eŭ sînt în comanditâ. Trebuie să ştiŭ ce zice şi asociatul meŭ. Să ascultăm dar.

Sfinxul

(Se aude un clopot solemn. Tremollo la orchestră. Toţi rămîn în extaz. Din tavan coboară încet-încet un schelet uman. Tunete. Fulgere. Orchestra cîntă în surdină o arie funebră. Toţi cad în genunchĭ. Scheletul se lasă încet pe pămînt, stă un moment în mijlocul furtuneĭ şi al consternăriĭ generale, apoĭ tot încet se ridică 'n sus. Extazul dispare. Furtuna încetează. Orchestra tace).

Bursuc (făcîndu-şi cruce) Pronunţatu-s'a Sfinxul?

Moderatul. Da, adică... ştiĭ... cu moderaţiune...

Piticul. Eŭ n'am înţeles nimic...

Popescu. Vezĭ dacă nu eştĭ avocat!

Bursuc. Par'că zise: ă-hă! (afirmativ).

Piticul. Mie 'mĭ păru că zise: (negativ).

Moderatul. Ba, spuĭŭ drept, eŭ cred c'a zis... (îndoĭos).

Bursuc. Asemenea chestiĭ grele nu se pot descurca decît în secţiĭ.

Voci. In secţiĭ! In secţiĭ!

Moderatul. Tratativele vor urma la bufet! (ies).

Don Bizeţ

(Pauză. Se aude din culise cîntînd).

Şi fincă-că
Pentru-că
Te-am ĭubit,
Dorule iha-ha,
Tocmaĭ din
Karlăsbad
Am sosit, —
Dorule iha-ha!

Don Bizeţ (intră 'n scenă. Este îmbrăcat în frac peste cămaşe ţărănească cusută cu arniciŭ roşu. Joben în cap. In picioare ciorapi. Bastonul pe umăr, ghetele atîrnate de capătul bastonuluĭ. In cealaltă mînă o boccea. Pune bocceaoa jos şi scoate un evantaiŭ). Aĭurisit tramcal! De-acuma 'ncolo, să ştiţi că mă daŭ la ulucĭupet! Inchipuiţi-vă ce mi sĕ 'ntîmplă:

Eram sănătos-zdravăn, cum mă ştiţi: mîncam la fitece masă o schimbea, o tuslama dĕ burtă, o ciorbă dĕ cap-dĕ puiŭ-dĕ mĭel-dĕ oaĭe, o ĭalmie de mînătîrcĭ, o jigodie dĕ berbec bătut, — cînd... ce să vezĭ? Maĭ mulţi pretenĭ îmĭ vîră 'n cap că am tignafes şi că trebuie să mă caut.

C'o fi, c'o păţi, că-ĭ sucită, că-ĭ învîrtită, — nu şi nu că să plec la Karlăsbad!

Eŭ, ca ăla, nicĭ pĕ icĭ nu-mĭ trecea că e la mijloc un ce deplumatic. Mĭ-am luat geamantanu (arată bocceaoa) şi am plecat-o,—n'aşĭ maĭ fi apucat să plec!

Poftim: om bun-zdravăn, să te ducĭ să mănîncĭ broaşte la Karlăsbad!

Ce gîndiţĭ eă mĭ-a tras sufletul?

M'a pusără la ştrudăl, domle, pînă mĭ-a ĭeşit sufletu!

Noroc că tot el s'a căitără! (ţanţoş) A văzutără că nu merge fără mine. Unu e Dom Bizeţ, săracu!

M'am pomenit că-mi bate o depeşe, precum că „vino 'ncatăcă ne prăpădim!"

(Satisfăcut) Adică ce credea dumnealor? Că merge fără Bizeţ? Eŭ sînt sufletu lor!

Sînt dantmaĭstru dĕ douăzecĭ dĕ anĭ. Am început cu arfonistele la Franzelaru şi n'a fost *complect* fără mine. Eram, ce-ĭ drept, şi maĭ lejer în tinereţe! Acuma zice că e o matmazelă de n'o poate ichilimbrà nicĭ un dantmaĭstru, şi şĭ-a adusără aminte dĕ mine ĭar!

Am plecat din Karlăsbad,—şi ĭată mă-s la post. Maĭ cu tramcalu, maĭ pĕ jos, maĭ încălţat, maĭ dĕscălţat, am sosit la ţanc. (Uĭtîndu-se prin prejur) Da' nu văd matmazela.

(Apare Baletista. Ea vine ca o apariţie. In mînă ţine un gaz. Face graţiĭ în faţa luĭ Don Bizeţ şi se opreşte).

Don Bizeţ (transportat, cade 'n genunchĭ şi şĭ împreună mîinile). O!!! (Cîntă cu transport şi cu gorgoane:)

Cînd îţĭ văd gîtu spălat
Şi mărgeanu rĕvĕrsatu,
M'aşĭ băga la tine-argat, of!

Baletista (se apropie de Don Bizeţ, îl înfăşoară 'n gaz, pe cînd Bizeţ, zdrobit, se lasă 'nvins). Omphale şi Hercul! (Cîntă pe aria *Les plumes de paon:)*

Iubitul meŭ Bizeţ,
Dantmaĭstrul meŭ isteţ,
Ah, ah!
Ah, ah!
Dantmaĭstrul meŭ isteţ!
Tu viĭ din Karlăsbad,
Iubite camarad,
Ah, ah!
Ah, ah!
Dar eŭ o să te rad!

In mintea ta socoţĭ
Să mă echilibrezĭ,
Dar te desfid să poţĭ

Să mă echilibrezĭ
Ah, ah!
Ah, ah!
Prea tare, zăŭ, te crezĭ!

Don Bizeț (Care a urmărit cu gesturĭ din ochĭ și din toată figura cîntecul Baletistei, o imploră). Matmazèl! Orĭ-cine aĭ fi, dă-mĭ voie să te, ichilimbrez!

Baletista. Toată viața mi s'a spus că sînt dezechilibrată. Dar uite, vina nu e a mea. Vina este că niciodată n'am încăput pe mîinĭ bune. Acuma audță mĭ-aduce un echilibrator de la Karlsbad...

Don Bizeț. (mîndru) Eŭ sînt ăla!

Baletista. De călcat, calo bine; numaĭ se pretinde că nu merg prea în tact Ce zicĭ dumneata, domnule dantmaistru?

Don Bizeț. Eŭ zic să încercăm. (Către orchestră) Domnule țapălmaistru, te rog, un cadepatru.

(Orchestra cîntă *pas-de-quatre.* Baletista pornește, iar Don Bizeț îĭ ține tactul) Zzz! Zzz! Zzz! Și 'nc'odată iar așà! (Figura a doua. Don Bizeț, grațios ca ursul pe ploaie, ia pe Baletistă de mînă și dantează cu ea).

Baletista. (smuncindu-se) Asta e pas-de-quatre, omule? Par'că sîntem la complect!

Don Bizeț. Imĭ pare răŭ de afront! Eŭ am învățat să joc la șalon, nu glumă. Cumătru Niță Abondans are al treilea șalon din Bucureștĭ.

Baletista. O fi; dar eŭ nu mă „ichilimbrez" cu orĭ-cine. Dantmaisterĭ ca dumneata... *berechet!*

Don Bizeț. Cer cuvîntu, madam, dacă e vorba pă aia. Apăĭ astea sîntără danțurĭ? Eŭ știŭ danțurĭ patrrriotice, nu fleacurĭ d'alea. Vreĭ să te fac un ceardaș acuma? (Orchestra cîntă ceardașul. Don Bizeț îl joacă cu frenezie. La urmă ia de mijloc pe Baletistă și, într'un vîrtej, ics din scenă).

Tinerii-programiștĭ.

(Intră programiștiĭ tinerĭ. Eĭ sînt bătrînĭ, chelĭ, cu perucĭ, cu gulere marĭ, ca la 1848. Intră cîntînd:)

Și erà un grup,
Și-avea un program,

Programul ideĭ,
Ideile... moft!
Cîntă cocoşule,
Scoal' de joacă, moşule!

(Merg şi se aşează 'n bănci).

Cĭucĭu. Eŭ cred că trebue să ţinem categoric: *aut-aut!* Orĭ ne daŭ reformele ce cerem...

Penciu. ... Orĭ nu ni le daŭ.

Cĭucĭu. *Aut-aut!*

Penciu. Ca un minimum de reformă, noĭ tinerii programiştĭ cerem votul universal...

Cĭucĭu. Saŭ cel puţin colegiul unic...

Penciu. In tot cazul, nu admitem maĭ mult de treĭ colegiĭ...

Cĭucĭu. Cel mult patru!

Penciu. Şi cu reprezentarea majorităţilor.

Cĭucĭu. *Aut,..*

Penciu. *Aut!*

(Se aude uşierul strigînd; „Domniĭ deputaţĭ sînt rugaţi să poftească 'n Adunare! Poftiţi în adunare, domnilor deputaţi!“ Cĭucĭu şi Penciu se aşează bine la locurile lor).

Cĭuciu. A venit momentul, acum orĭ niciodată, să arătăm ce putem!

Penciu. Europa are ochiĭ aţinţiţĭ asupra noastră!

Cĭucĭu. Să nu uităm: *aut...*

Penciu. *Aut!*

(Deputaţiĭ reintră în şedinţă).

Piticul. Domnilor! Avem la ordinea zileĭ chestiunea rîmătorilor noştri. Cred că sunt interpretul acesteĭ onorabile Adunărĭ, dacă voiŭ spune că rîmătoriĭ noştri sunt nişte adevăraţĭ martirĭ aĭ trihineĭ...

Voci. Jos Trihina! S'o veştejim cu cea din urmă energie!

Piticul. Trihina, domnilor, această plantă exotică, vine din Apus.

Popescu. Atuncea cum atacă pe rîmătorĭ pe la Nord?

Piticul. Exportul fiind dar închis, deschidem... discuţiunea. Cere cine-vă cuvîntul?

Cĭucĭu. (luĭ Penciu). Cred că a venit momentul. Vorbeşte tu.

Penciu. (luĭ Cĭucĭu). Momentul e solemn. Cere tu cuvîntul.

Piticul. Domnilor, un mare savant englez a spus de mult: cin' se-amestecă 'n tărîțe...

Popescu. Se umple pe mîini.

Piticul. Vă rog, v'am mai spus că nu sînt avocat, E o chestiune vitală, dacă mă pot exprima astfel cînd e vorba de propriii noștri rîmători. Studiînd harta Europei în mărime naturală, aflăm că cea mai bună șuncă de l'raga se produce în Romînia...

Popescu. Vă rog, nu uitați că culmea torturei este a bate... cîmpii.

Piticul. Eu vă asigur, că atunci cînd mi am propus să aduc înaintea domniilor voastre afacerea rîmătorilor, fără deosebire de culoare, nu m'am gîndit nici un moment să fac personalități...

Tribunul

(De afară se aude sgomot. Huîdu eli. Fluerături. Urale. Geamuri cad sparte. In Cameră emoțiune. Prin fundul Camerei trec în fugă ga dișți fluerînd, soldați, bătăuși).

Tribunul. (cu o pălărie mare, cu pelerină, cu un sul de hîrtii la subțioară, intră violent în mijlocul tumultului. Se urcă la tribună. Este primit cu urale și aplauze).

Cetățeni ai Capitalei! Bandele regimului v'au măcelărit! Tiranul (arătînd spre Pitic, care se ascunde la spatele Moderatului) au sfîșiat Constituția!!

Toți. (în nimire) A!

Tribunul. Iată, o am aci, sub mantă, — pentru-că eu port și mantă, (violent) nu ca dumnealor! (Scoate de sub mantă o carte fără scoarțe, ruptă, sfîșiată).

O voce din sală. Trăiască tribunul poporului! (Aplauze pe scenă).

Tribunul. (după ce salută grațios pe cetățeanul din sală). Toți mă iubesc... în princip! Dar știți ce s'a întîmplat afară? Cetățenii cari voiau să vie aci au fost împiedecați cu sila și cu jandarmi. Afară domnește Anarhia! Și știți care este cauza? Poporul a aflat că un pitic a devastat un magazin de pielărie și a furat mai multe portofele, pe care le-ar fi împărțit pe la favoriți... Poporul a venit aici, în Dealul Mitropoliei, ca să prindă pe inculpat, care s'a refugiat în chiliile călugărilor. Călugării l'au afumat ca să fugă, și se crede că el se găsește aici...

Bursuc. (scoţînd pe pitic de la spatele Moderatuluĭ...) N'o fi dumnealuĭ?

Moderatul. (Piticuluĭ) Repede! Daĭ treĭ?

Piticul (necăjit) Nu dăŭ! *Petit bonhomme vit encore!*

Bursuc. Îl recunoaşteţĭ?

Tribunul. Tocmaĭ. Devastatorul de portofele!

Moderatul. Şi vroiaĭ să mă tratezĭ cu portofele răpite fără un pic de moderaţiune? Aĭ noroc că sînt părinte de familie!

Toţĭ. Să-l umflăm! Să-ĭ votăm o moţiune! Să-l executăm!

Călugării

(Toţĭ se reped la Pitic. Piticul vrea să scape. El dă fuga să iasă prin dreapta. Dar din dreapta îĭ ĭese 'n drum un călugăr).

Piticul. (teorizat de apariţie, se dă înapoĭ cu groază. Cîntă pe aria *Călugărul*).

Călugărul din vechĭul schit,
Pe care l'am caterisit,
Mă urmăreşte nencetat, —
Călugărul m'a blestemat!

(Toţĭ se reped din noŭ la el. Piticul vrea să fugă prin stînga. Alt călugăr îĭ ĭese 'n cale).

Piticul. (maĭ îngrozit, dă înapoĭ. Cîntă:)

Călugărul de la Sibiŭ,
Pe care l'am ucis de viŭ,
Din groapa luĭ a înviat,—
(Cade 'n genuchĭ) Călugăre, eŭ n'am trădat!

Deputaţiĭ vor din noŭ să-l gonească. Piticul vrea să fugă prin fund. Din fund apare alt călugăr).

Piticul (de astă dată plictisit)
Călugărul din loc uĭtat,
Pe care eŭ l'am fabricat,
Imĭ şade 'n drum ca un Sultan —
Călugărul machedonean.

Toţĭ. Trăiască Sultanul!